

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPI LAPJA

KOLOZSVAR, 1949. február 8. kedd.

VI. ÉVFOLYAM, 30. szám

A sötétség elűzetése

Értelmiségi értekezlet volt Kolozsváron a béke és szabadság védelmében. Ezen a nagygyűlésen Gaál Gábor akadémikus az igazi humanizmusról, Marx, Lenin, Sztálin humanizmusáról szólott, amely bebizonyította, hogy a polgári társadalompárijája, a munkás, az új világépítés mestere. Ez a humanizmus, Marx, Lenin, Sztálin — s a mi viszonylatunkban — a Román Munkáspárt humanizmus szabadoitá fel itt az életre és alkotásra a mi magyar nemzetiségünket, ez a humanizmus lép meg bennünket napról-napra, az előrehaladás, a szocializmus építésének útján, az újabb és újabb feltételek megvalósításával. „Ez a humanizmus — mondotta Gaál Gábor — alakította ki Allami Tervünket, ennek a humanizmusnak a szelleme a hajtóerő Allami Tervünk normáinak túlhaladásában. Nem a részvét, hanem a dolgozók szocialista munkaversenye a humanizmus megvalósulásának a tényezője. Nem a humanizmus prédikálása, hanem a tudomány, az irodalom, a művészet istápolására, a Munkáspárt által kezdeményezett s a Nagy Nemzetgyűlés Elnöksége által teremtett feltételek, a kultúra építómestereinek az igazi állványzata. Humanizmus a mi hatalmas, forradalmi szellemi tanügyi reformunk. Ez a humanizmus az, amire mi esküszünk. Ez a humanizmus az, ami egyértelmű a haladó művelődéssel. Ez a humanizmus, illetve kultúra az, amit védünk, mert ez a kultúra valóban az emberi felszabadítást cselekszi az emberben. Ez a kultúra a világ — és az emberépítés.”

Ez a marx, lenini, sztálini humanizmus nálunk is természetesen biztosítja a művelődés minden kincsét a dolgozó nép számára. Mindez nem véletlen, hanem törvényszerűség. A népnemzeti, kizsákmányoló urak rendszere félt a műveltség fényétől, rettegett a tudomány előhaladásától, mert tudta, hogy a nép, a sokmillió egyszerű kétkézi dolgozó ember halálra veszedelemmel válhatik számára, ha egyszer látni kezd, megismeri a dolgok összefüggéseit, világos szemmel, világos fejvel rájön, hogy gaz sáfárok nyomorgatják, akiket lerázhathat nyakáról, hiszen ereje van hozzá bőven. Minden eszköz jó volt tehát arra, hogy megakadályozzák a nép felvilágosodását. Védtek az uralmat minden eszközzel, foggalkörrel, csendőrszorongóval és börtönnel. De nemcsak szorongóval és börtönnel. Védtek a tudatlansággal is. Hazánkban például hivatalos statisztika szerint négy és egynegyedmillió volt azoknak az embereknek a száma, akik egyáltalán nem ismerték a betűt, vagy legfeljebb a nevüket tudták kislábiztatni. Ez a négy és egynegyedmillió ember nyilvánvalóan tökéletes tudatlanságban élt s tudatlanságuk volt a legerősebb bástya a kizsákmányolók számára. S hogy gyilkos nyugalomra a kérelmet: vajjon olyan sokkal többet tudott az, aki szóttagolva nagynehezen elolvastott a kalendáriumban egy-egy írást? Persze, hogy nem. Mit tudhatott ez a világ folyásáról, a fejlődésről, megfigyelte azt a részt, amelyen át a szabadság útjánymorúság, börtönből? Nyilvánvalóan nem.

Mindez azonban már a múlté. E télen már az írástudatlan szegényparasztiok ezrezeit tanulták meg a betűvetést s aki már továbbjutott, olvasókönyvekben képezi

magát, olvas ujságot, gazdasági szakkönyvet, politikai brosurát. Nyílik már az emberek szeme. Látják a felfelé vezető utat s tudják, hogy ehhez tanulni kell. Tanulnak is derekasan. A számtalan, egyre sokasodó kultúrházon, a falvakon is egyre sűrűbben felcsendülő rádió, az olvasókönyvek, a népkönyvtárak mind több és több kézben megforduló kötetek, a tartalmas és élvezetes népművelési és színi szó előadások mind azt mutatják — szomjas a falu. De nem pálinkára, hanem tudásra. Vagy mondjuk, ahogy igazán van: egyre kevesebb pálinkára és egyre több tudásra, mert a kulákság ma már az alkoholt is „érveik” közé sorolta.

Dolgozó parasztágunk zöme már nemcsak elfogadja, hanem egyenesen megköveteli a demokratikus szellemű politikai nevelést, ismerni akarja a tudományos szocializmust, mert tudja, ez a szabadság útja a közép-kori gazdálkodásból, a faekés szegénységből, az emberhez méltó, jobb, gondtalanabb élethez. Nem elegendő azonban a dolgozó földművelés és a munkásosztály művelődési szomjúsága. Ki is kell elégtételt. Állapítsuk meg elégtétellel, hogy erre ma egyre több lehetőség nyílik. Nagyot fordult a világ. A hatalom birtokába jutott proletáriátus tudja: a tudomány, művészet, irodalom elsőrendű harci fegyver a munkásosztály és paraszti szegénység számára. Tudja, hogy a tudatlanság, a sötétség akadály a szocializmus megvalósításának útjában.

El kell tehát távolítani ezt az akadályt. Bizást elmondhatjuk azt is, hogy ez a munka biztató eredményekkel folvik. Népköztársaságunkban művelődési forradalom zajlik le. Ahogyan a dolgozó nép birtokába vette a politikai és gazdasági hatalmat, éppen úgy birtokába veszi a művelődést is. Az óvodától az egyetemig minden átfogó tanügyi reform, a szakszervezetekben és más tömegszervezetekben, közöttük a Magyar Népi Szövetségben is, folyó politikai nevelés, Népköztársaságunk nem régen alapított Tudományos Akadémiája, a nép szolgálatába állított közművelődés, a képzőművészetek állami kiállításai, az egyre sokasodó művészeti intézmények, kisebb vagy nagyobb mértékben, nagy távlatokban vagy rövid nani viszonylatokban, valóban mind egyenlő célt szolgálnak: utána-velni az ember, a marxizmus-leninizmus szellemében.

Alig néhány esztendő számíthatunk azóta, hogy az államhatalom a népé lett. S lám, máris kormányprogrammá vált a tudomány, a művészet támogatása. Az új költségvetésben a művelődés immár a harmadik helyet foglalja el az ipari termelés és közlekedés kiadásai után. Éppül az ország az Allami Terv szerint, de nemcsak anyagiakban, hanem szellemiükben is. Nemesak gyárak épülnek, hidak és vasutak, nemesak bányák szája tárul fel, hanem az emberi nyakból is eloszlik a sötétség. A tökéletes földesuri rendszer csövelésével becsapzott maradványait kell eltávolítani s helyére helyezni a munkásosztály tudományos világnézetének a marxizmus-leninizmusnak szilárd és világos tanait. S ebben a munkában derék részt kell vállalniuk a Magyar Népi Szövetség szervezeteinek is.

Az értelmiség minden erejét Népköztársaságunk nagy céljának, a szocializmus építésének szolgálatába állítja

— mondotta ki a kolozsvári értelmiségiek értekezlete

KOLOZSVAR. — A kolozsvári értelmiségiek szombati nagygyűlése a béke és a művelődés védelmében március 9—10-re kitűzött országos értelmiségi kongresszus előkészítésének az egyik mozzanatáknak ült össze. A Diákház nagyterme ezután is kicsinnek bizonyult a gyűlés iránt meggyűlölő nagy érdeklődés előtt. A gyűlés elnöksége a következőkből alakult meg: Mihai Beniuc, a Román Népköztársaság Írószövetségének a titkára, Emil Petrovici akadémikus, a „Victor Babes” tudományegyetem rektora, Gaál Gábor akadémikus, egyetemi tanár, Raluca Ripan akadémikus vegyészeti dékán, Nyárdy Erazmus Gyula akadémikus, egyetemi tanár, Livia Cuparencu tanár, Körödi József pedagógiai iskolai igazgató, Varga Jenő és Derevenco Petre egyetemi hallgató, Moldoveanu Vasile színházigazgató és Kovács Zoltán festőművész.

Emil Petrovici a wrocláwi értekezlet óta eltelt öt hónapot e-emező rámutatott, hogy a Szovjetunió, amely annak idején egymaga állt a támadó fasizmus útjába, a népi demokrácia országával együtt ma is elrettent az imperiális erőnek, amelyek ismét a fasizmushoz folyamodva akarják utját állni a haladásnak.

Gaál Gábor rámutatott arra, hogy a wrocláwi értekezlet óta világszerte tovább növekedett a béke erőinek tábor. Azonban „a veszedelem, aminek a tünetei a világ haladó értelmiségeinek legjobbjai a wrocláwi kongresszuson rámutattak, még nem múlt el teljesen. Az, amit Fádajev, a kongresszus vezető szerepet játszó szovjet delegáció vezetője mondott, ma is érvényes: „Nem elég akarni — hanem eszelekedni kell!” Ebben az irányba szól hazánk értelmiségeinek március 9-én tartandó kongresszusa a béke és a kultúra védelmében”, mondotta. A kizsákmányoló osztályok szolgálatában élősködő értelmiség és a dolgozó tömegekhez kapcsolódó haladó értelmiség, a szemforgató államizmus és az emberért valószínűleg eszelekedő igazi humanizmus jellegzetességeit elemző, fogalmakat tisztázó előadását a szavakkal fejezte be: „A haladás kultúrája, a haladás építése a humanizmus szolgálatában a béke és a művelődés védelme. Ezért sorakozunk fel a bukaresi kongresszuson az imperiálisizmus ellen, a nemzet

függetlenséget veszélyeztető háborus unszítás ellen, a reakció kultúrája elvetését alkotói irányában tanusít. Az egyetemi hallgatók nevében R. Cuparencu, a magyar írók nevében Asztalos István, a színészek részéről C. A. Rusei, a képzőművészek nevében Balázs Péter, a román írók nevében Ioanichie Olteanu tolmácsolta a kolozsvári haladó értelmiségiek csatlakozását a munkásosztály és a haladó értelmiségiek harcához a béke és a művelődés védelmében. A nagygyűlés ezután a következő határozatot hozta:

(Az értelmiség határozata

„A kolozsvári értelmiségiek nagygyűlése lelkesen üdvözli a Román Népköztársaság értelmiségi kongresszusának az összehívását a béke és a kultúra védelmében.

A kolozsvári román és magyar tudósok, művészek, írók tudatában vannak azoknak a nagy feladatoknak amelyeket a szocializmus felépítése és a kulturális forradalom megvalósítása rájuk ró. Tudják az, hogy a Román Munkáspárt és a Román Népköztársaság-kormány szüntelen gondot fordít a tudomány, az irodalom és a művészet fejlesztésére és a legkedvezőbb anyagi és erkölcsi feltételeket teremt meg annak, hogy a művészet és kultúra művelői teljes alkotói erejüket a dolgozó nép szolgálatába állíthassák, melynek harcával és törekvéseivel azonosítják magukat.

A kolozsvári értelmiségiek nagygyűlése kötelezettséget vállal arra, hogy minden erejével résztvesz a kongresszus előkészítésében és azon lesz, hogy a kongresszus valóban hatalmas megnyilvánulásává váljék országunk valamennyi becsületes értelmiségije törhetetlen összetartásának dolgozó népünkkel, amely, élén a munkásosztállyal s élcsapatával, a Román Munkáspárttal, megkezdte a szocializmus építését, annak a társadalomnak a felépítését, amely egyidejűleg biztosítja a dolgozók anyagi boldogulását és a tudomány, művészet és irodalom fevirágzását.

A Román Népköztársaság értelmiségi kongresszusa ugyanakkor ki kell nyilvánítsa értelmiségeinek összetartását az egész világ haladó értelmiségével, amely, a wrocláwi kongresszus határozatainak szellemében, kemény harcot folytat a Szovjetunió vezetete demokratikus és antimilitarista tábor oldalán, az új háborúra uszító leplezéséért és a világ haladó értelmiségei sorainak a tömörítéséért a béke és a kultúra védelmében, ami a kultúrára és haladásra vágyó egész emberiség jobb jövőjének a záloga.”

Üdvözlőírárt a Román Munkáspárt Központi Vezetőségének

A nagygyűlés a következő táviratot küldte a Román Munkáspárt Központi Vezetőségének: A kolozsvári értelmiségiek haláljukat fejezik ki azért az állandó gondoskodásért, amelyben a Román Munkáspárt a tudomány, irodalom és művészet alkotói részcsesíti. Az a törvényrendelet amelyet a Román Munkáspárt

kezdeményezett és a kormány magáévá tett, a művésza, és a kultúra minden művelője számára felbecsülhetetlen segítséget jelent és ugyanakkor arra buzdítja őket, hogy minden erejüket Népköztársaságunk nagy céljának, a szocializmus építésének a szolgálatába állítsák.”

Mondottuk: a szomjúság megvan. Kimutattuk: Népköztársaságunk minden lehetőségét megad a művelődésre, felemelkedésre. Most már a tudósokon, írókon, művészekre a sor, hogy kiteljesítsék a lelköségeiket. Egy bizonyos: művészt, tudóst előtt soha a tájakon nem nyílt még ilyen lehetőség. Évi tízenöt nagydíj jutalmazza a kimagasló tudományos és művészi eredményeket, ezen felül még óriási összegek jutnak az irodalmi, művészeti, tudományosság céljaira.

Mindez nagy biztatás, de komoly kötelezettséget is ró a művelődés embereire. Még jobban, még többet kell dolgozniuk, még keményebben kell harcolniuk a tömegnek művelődési színvonalának emelésé-

ért. A művész leplezze le a mult gondoktól mentes gáttalan alkotást. Ők pedig, a lélek mérnököl és a tudósok irányt mutatnak, távlatokat tárnak fel, nevelnek, tanítanak, mozgósítanak. Így jutunk előbbre, mind előbbre, egymást segítve, egymásnak vetett vállal. Az író, a költő irásztalától ma már egyenesen vezet az út az új kultúraszoportjához, a falu kultúrotthonáig. A tudós laboratóriumának eredménye országos kincsévé válik szemelvényben s mezőgazdaságunkban.

A kétkézi dolgozó a szellemi alkotó eme eleven, egymásra ható és visszaható kapcsolata vezet bennünket előre a szocializmus megvalósításának útján.

A „CSODADOKTOR” és három táncjáték

(BEMUTATÓ AZ ÁLLAMI MAGYAR NÉPOPERÁBAN)

Beethoven, a lángész úgy áll előttünk, mintha tudással jélvérteve született volna és hajlandók vagyunk elhinni, hogy neki, a meserék mesterének nem is volt szüksége tanítóra. Pedig ő is tanult, még hozzá sokat mert tudta, hogy e nélkül nem virágozhatik ki tehetsége. Beethoven, mikor Németországból Bécsbe költözött, mestert keresett, akitől tanulhatna. Johann Schenckhez került, aki elméleti tanulmányai-ban tanította. Schenck akkor már népszerű zeneszerző volt, népitárgy és zenéjű időszerű színpadi műveit az egész német nyelvterületen játszották. Az Állami Magyar Operában csütörtökön bemutatott „Csodadoktor” című műve (eredeti címe „Dorfbarbier”) volt ismert és sokat játszott. A mű nagy sikerét egészséges humorú szöveggöngyvének és könnyed zenéjének köszönhetette.

Schenck művét Kolozsváron már 1804 előtt bemutatták és játszták. Akkor a címe „Falusi borbély” volt. Kotsi Patkó János akkori színigazgató fordításában került magyar nyelven először közönség elé. Az „orchestrum director”, azaz a karmester a kolozsvári első magyar dalműegyüttesnél a híres hegedűs: Lavotta János volt.

Amikor az Állami Magyar Opera ezt a művet bemutatta, akkor igen helyesen, visszanyúl az erdélyi magyar operai műveltség

Helyreállítás

Legutóbbi számunkba, a Józsa Béla irodalmi hagyatékából között „Számadás” című vershez fűzött magyarázó szövegbe, értelemzavaró súlyos sajtóhiba került. A kérdéses mondat helyesen így szól: „A szabadságért vértanuhalált halt Józsa Béla 1943-ban, kevéssel letartóztatása előtt írta a fenti verset, mely a családjá birtokában levő irodalmi hagyatékából most jutott szerkesztőségünkhez.”

gyermekkorához. Am ez a tisztelgés régi színpadi zeneművészetünk előtt, e dalművel kapcsolatban, egyben hasznos is, mikor az a célunk, hogy a dolgozó tömegek hozzájussanak a zene osztályozás örömeihez.

A „Csodadoktor” az Állami Magyar Opera újabb előmenetelét bizonyította. A mulatságos, simán pergő rendezés Jánosváry György munkáját dicséri. Az érdekes, megkapóan eredeti díszleteket Szakács György tervezte, míg a zenekar finom játéka, az egész dalmű pontos, amellet a kamarazene színeit híven tükröző játéka Demján Viktor karmester érdeme. Demján bizonyította, hogy dalművek betanításánál és vezénylésénél is hasznos szerve az együttesnek. Az énekesek mind jók voltak. Ki kell azonban emelnünk Trenka Éva tiszta hangját, szépen csengő értelmes énekét (Zsuzsika) és Püllök Géza

hangban és játékaiban is meggyőző csodadoktorát. Szép ígérlet Horváth László meleg hangja és tehetséges játéka és értékes Márky Alfréd öltöztetés borbélymestere. Igen jók az adottságai Vancea Erzsébetnek. Róla még a jövőben fogunk hallani, mert hangja nagyobb alkításokban is jól fog érvényesülni. Rund tanító szerepét Makkai Odón lelkiismeretesen dolgozta ki, hangja is szép és így nem kétséges, komoly feladatok megoldására is vállalkozhatik. Mint Péter szürszabó Bende László jeleskedett.

A közönség lelkesedéssel fogadta a sikerült előadást. A három kis balett bemutatásához, melyeket Ljadov Nyolc parasztnépdal zenéjére, Kodály Maroszi táncaira és Enescu Első rapszódijára táncoltak, az utóbbinak volt a legnagyobb sikere. A közönség helyes érzékkel megérezte, hogy ennek mondanivalói

voltak a legköltségesebbek, legösszetettebbek és legigazabbak. Mindehárom táncjáték koreográfiája érdekes és szellemes volt. Horváth Géza balettmeser elgondolásai rokonszenvesek és jó uton vezet a táncosait. Csupa fiatal, friss erő áll rendelkezésére és így alkalmas arra, hogy idővel nagyobb feladatok megoldhasson. Egyelőre helyes, hogy kisebb műveken át vezeti együttesét az egész esztétikához. A siker oroszlandi részre Imre Máriát illeti, mellette Dombi Imre és Szoboray Zoltán az együttes főerősségei, de csak dicsérettel szólhatunk a többi szótáncosról is. Pintér Jenőről, Keresztes Kátról, Viesner Józsefről, Ilyés Máriáról, Várady Magdáról és Jagamas Rózsáról. Általában az egész táncos csoport munkája fejlődést mutat, azonban még sokat kell dolgozniuk, hogy művészetük megérjen és elemi erővel hasson.

A közönség szeretettel fogadta a baletteket és a Román rapszódiait meg is ismételték.

A zenekar a baletteknél is helytől volt és dicséretreméltóan oldotta meg feladatát.

LAKATOS IMRE ISTVÁN

Osztályellentét — osztályharc

Egyik vidéki levelezőnk írja, hogy „szervezeteink munkája nyomán simulnak az osztályellentétek”. Levelezőnk jószándékához nem fér kétség, mégis fel kell tennünk a kérdést:

Igaz ez vajjon? — Nem, nem igaz. Az osztályellentétek sem a kicsiny bányászvárosban, sem az ország más vidékén nem elsimulnak, hanem ellenkezőleg egyre jobban kimélyülnek, következetesebben az osztályharc is egyre élesebbé válik. És ez természetes. Természetes, mert „a történelem valódi mozgatója az osztályok forradalmi harca”. Az egyik történelmi szakaszból a másikba, az egyik társadalmi politikai-gazdasági rendszerből a másikba való átmenetben pedig ez a harc egyencsen kerülhetetlenül válik. Az elmúlt, elhaló rendszer hívei minden eszközzel fenn akarják tartani a maguk rendszerét. Az új harcossal pedig az új rendszer megszilárdításáért küzdenek.

A dolgozók és kizsákmányolók közötti ellentéteket nem lehet elsimítani. A dolgozó nép, a munkásosztály és élharcos pártja vezetésével nagy győzelmet aratott a kizsákmányolók felett. De a kizsákmányolás még nem szűnt meg. Falvakon még garázdálkodnak a nagyzadók. Az iparban is sok helyütt komoly

szerepe van a magántulajdonnak. De a kisajátított földesurak, bankárok, bányatulajdonosok sem pihennek. A nemzetközi reakcióban bizakodva, hatalmuk visszaszerzésében reménykednek. Ez a reménykedés kísérletekben, összeesküvésekben, szabotázscselekményekben is megnyilatkozik. A városi és falusi elemek vast gyűlölettel igyekeznek a dolgozók érdekének ártani falun és városban egyaránt.

Elsimultak az osztályellentétek szervezeteink munkája nyomán? — Nem. Kifeleződött s még jobban ki fog éleződni az osztályharc. Erről nem szabad megfeledkezni. Nagy baj, ha szervezeteink munkája nyomán valahol ezek az ellentétek elsimultak. Rosszul dolgozik a szervezet. Mert a dolgozók, a munkásosztály, a szocializmus ellenségei éppen azzal akarják lefegyverezni, hogy tagadják az osztályellentétet és az osztályharc szükségességét hirdetik. S ha mi erre az utra tévedünk, ha tagadjuk az osztályharc marxista-leninista elméletét, a nép ellenségeinek malmára hajtjuk a vizet.

Egy pillanatig sem szüntethetjük be tehát az osztályharcot. Mindaddig nem, amíg az osztálytalan társadalmat meg nem valósítjuk. Addig pedig még sok és nehéz harcot kell megvívunk.

Lélegzetelító feszültség

uralja a nézőteret. Előttém egy férfi görcsösen szorongatja a szék támláját. Egy nő előrehajolva — teljesen megfeszítve magát — fél nyitott szájjal, idegesen lélegzik. Halk, könnyebbülő sóhaj a hátam mögött. Egy pillanatra feloldódott a nagy feszültség, hogy egy újabb jelenetben még erőteljesebben ragadjon magával mindannyiunkat.

A filmen pergő események, a szereplők mindegyike a szocialista realizmus nagyszerű művészi erejével emberközlésébe kerül hozzánk. Küzdelmük, nehézségeik, veszélyes pillanataik élve válnak bennünk és aggódó szívvel féltjük őket. Hazafias, hősi elszántságuk a büszkeséget dobantja meg bennünk is. Velük együtt tudunk örülni, szorogni és gyűlölni.

Erezzük, hogy maga az élet, az ember felemelkedettség új élete tud csak ilyen ifjakat kovácsolni, akik szinte acélba öntve és mégis élő emberként lépnek elének.

— És milyen szépen éltünk — mondja egy leánycsoport, hogy a következő pillanatokban a békés otthonokra reázduló vérszomjas hitleri örültségben, minden megpróbáltatást vállalva helyt álljanak ennek a szép életnek a védelmében.

Kigyullad a villany, de a nő, zőér egy pillanatra még helyén marad. Senki sem ugrik fel türelmetlenül. Mindenki ott él még a látottal: lenyugzó ereje, mely ezer különböző emberen keresztül viszi diadalra a szovjet művészet hatalmas alkotását.

A tömeg lassan kifelé sodródik. A havas utcán hallgató emberek viszik el magukkal az élmény erejével beléjük rögződött minden egyes jelenet mozdulatát.

Az „Ifjú Gárdá”-t néztem meg...

GEORGI GULIA

Fordította:
Szilágyi András

Kaukázusi tavasz

(49-ik közlemény)

„Lányom”, mondotta barátságosan. „Ne izgassd fel magad. Legy nyugodt. Engedelmeskedj...” Az asszonyok sorsa ez. Először a mindnyájunkat elrabolnak. Először ők (és kezéiket a fal felé mutatott) azután az elkerülhetetlen halál...

Az öregasszony görnyedt volt, hoigos orra reszkelet. Nehezen mozgatta száraz ajkát. Vénységének merien ének szeméi mélyen megbujlak üregekben.

Kama főkelt. Alig állt a lábán. Az öregasszony óvatosan féltérelt.

„Nagymama! Miféle dolgokra ad ad oaa magadat? A hájjejejeiket takarod?” kiáltott rá dühösen kama. „Az hiszed, hogy ehhez a majomhoz hozzá akarsz menni?”

Az öregasszony rémülten fölémelte kezét.

„Mit gondolsz kislányom? Ezek azt mondták, hogy az asszonyt magukkal hozzák! Mi is emberek vagyunk!”

Kama teült a tűztől vöröslő kályha mellé.

„Belém bujt a hideg”, mondotta. „Oks lenne ha a tűzét jól megpiszkálnánk.”

„Lányom!” susogta az öregasszony, „engedd nekem.”

„Magam is elkészülök. De nagymama, adj valami ételt, mert éhes vagyok. Ezek a bolondok hol vannak?”

„A konyhában”, felelte a zavaró öregasszony.

„Várj csak!” Kama levett a falról egy régi vadászpuskát. „Lsd?”

„Dehogyan, kedvesem. Hisz énven esztendeje ott lóg a falon.”

„Nem baj, jütykösnek így is jó lesz. És ne árulj el engem. Mondd, hogy éles töltés van benne?”

Az öregasszony alázatosan bólintott és kisánlított az ajtón.

„És ezeket... a szöketöket küldd csak hozzám.” Toporzékolt. Isten menten meg mindenkül attól, hogy dühös száker-ni nő elé kerüljön. Veszélyesebb ez mintha medvével találkozna. Kama kiegyenesedett, a fegyvert célzásra emelte. Az ezüsttel bevont mardály író mód tetszett neki. A kilincse célzott vele. De most kinyitott az ajtó s az ajtórésben a sápadt és izgatott Rasit jelent meg.

„Mit csinál?” morogta zavartan.

„Semmit”, felelte Kama közbösen. „A puskát nézem. Szép fegyver. De hol marad a háziasszony? Éhes vagyok.”

„A fenébe is”, gondolta Rasit. „Vagy megbolondult, vagy pedig már mindögy neki.” Szaladt az öregasszonyért. Nemsokára visszalért és szerényen lélt a sarokba.

„A barátod hol van?”

„A konyhában.”

„Mért nem jön be? Vele is beszélni akarok!”

„Hagyd ezt, Kama.” Próbált közeledni feléje.

„Egy lépést se felém! Megértetted?”

Rasit engedelmeskedett.

„Hallgass rám”, mondotta kis idő múlva. „Az hiszem, megértesz és megbecsülsz engem, ahogy megérdemlem. Szerelmemet. Almatlan éjszakáimat. Nincs nyugtom többé!”

Kama utálatlalt nézett rá.

„Az szerelnem tudni” kiabálta lábával dobogva, „milyen korban élünk? 1947-ben? Igen? Csak ilyen fészekben ilyen isten háta mögötti faluban emlékeznek még efféle cirkuszi előadásokra!”

„En a régi szokásokkal szemben nem voltam szentségtörő!”

„Ó! Te nem!” kiáltotta Kama. „De ők köptek le téged!”

Rasit ide-oda járkált a szobában azon örle a fejét, hogy a lányt megközelíti valahogy.

„Ne mardulj!” és ráemelte a puskát a legényre.

„Ugyse löl!” dörögte meg gunyosan.

„Annál keményebb a fája!” És Kama megfordította a fegyvert.

„Megbolondultál!” mondotta mérgesen Rasit és visszült újra a helyére. „Na jó, akkor reggelig macskaegér játékokat játszunk. Nem értem, mire jó az ilyesmi.”

„Csak annyira, hogy reggel megnyerjed a lovat és én hazavagolok.”

Rasit mérgében majd kiugrott a bőréből. Az ajtóban fényerókkal az öregasszony állott.

„Micsoda?” csodálkozott a mámi. „Egyedül szeretnél innen ellovagolni?”

Kama, az öregasszony iránti bizsielele jeléül fölemelkedett helyéről.

„Egyedül, föltéve, hogy nem jut eszükbe, elkisérni engem.”

„Visszatérsz otthonodba megint?”

„Hát hová mennék?”

„Gondold meg jól, Kama, mi már úgy vagyunk, mintha megesküdünk volna.”

„Hogy-hogy?” kérdezte a fölháborodott lány.

„Mondom, majdnem házassalek vagyunk. Az éjszakát velem egy fedél alatt töltöttem el. Szákennek ennyi elég.”

„De én nem hiszek ebben”, felelte Kama. „Micsoda semmi-házi vagy!”

„Esküszöm neked...” kezdte Rasit, de a lány fölháborodva fordult el tőle. „Kessu lesz az első, aki faképnél hagy” nyögte ki a férfi dühösen.

„Kessu?”

Az öregasszony megterítette az asztalt, de közben a beszélgetésbe is belekegyedett. „Ó, lányom, nem ismered még a férfiakat. Kinek van szüksége idegen asszonyra?”

Kama büszkén kiegyenesedett s kihívóan nézett rájuk. Az öregasszony önkéntelenül is megcsodálta különben is keskeny szemébe piros vonalcskává szűkül.

„Nos, ha Kessu csak egy kicsit is kedves lesz hozzá, lemondok róla. Isten veled! Megélek nélküle is!”

Az öregasszony odalépett a lánghoz, átfoja derekát és megcsókolta. (Kama úgy érezte, követ tettek orcájára.)

Rasit sikkját ráhuzta szemöldökére, kiment az udvarra s a küszöbről odavetette hanyagul: „Jó Meglássuk, hogy beszélés reggel.”

A szemtelen szavak fölháborították az öregasszonyt.

„Szégyeld magad Rasit”, kiáltotta. „Nem szeretem, ha házlen vendégei orcatlanul viselkednek! Takarodj a konyhába aludj és mi itt maradunk. Okosabb lett volna, ha ezt az egész főrügyet nem kezdted volna el!”

Rasit kinyújtózott a lócsa (nagyon, nagyon fáradt volt) s pipázott. Még mindig abban reménykedett, hogy a lány valamiféleképpen megváltozik.

Mire végre kinyitott a reggel és Rasit óvatosan bekukucskált a szoba ajtaján, Kama és az öregasszony békésen beszélgetett.

Igy végződött a dicstelen asszonyszöketetés.

25.

Tiszta áprilisi reggelen, amikor a világ a gyengéd tavaszi nap sugarában fürdött, Székelyben igen jelentős dolog történt.

(Folytatjuk)

Traktorok, vetőgépek ezrei, közel százötvenezer állati vontatású eke áll készen a vetésre

Gyors iramban folyik a tavaszi vetési munkálatok előkészítése

BUKAREST. (Rador.) — A tavaszi vetési munkálatok előkészítése gyors iramban folyik az egész ország területén. A községi vetési terveket január 31-ig 5300 községben osztották szét és dolgozták fel, mintegy 47 ezer 350 dolgozó földműves előtt. Ugyancsak január 31-ig az ország területén 5223 magtisztító központot létesítettek. E központokban jelen pillanatig 9282 tonna vetőmagot készítettek elő a vetésre. A csiraképeségvizsgálat a felállított csiraképes központokban szintén gyors ütemben folyik, hogy a vetés megkezdésére a rendelkezésre álló vetőmag mennyiséget megfelelő módon ellenőrizzék. A talajelőkészítés érdekében 4 millió 1336 ezer tonna istállótrágyát hordtak ki, mintegy 246 ezer hektár

szántóföldre. A kedvező időjárást e célra, mind a mintagazdaságok, mind pedig a dolgozó földművesek kellő módon kihasználták és kihasználják. Mult év december 5-ig a földművelésügyi minisztérium megállapítása szerint az egész ország területén 1 millió 833 ezer hektárt szántottak fel a tavaszi vetési munkálatok megkönnyítésére. Az újabb számbavétel alapján megállapították, hogy december 5 és 1949 január 21-e között a dolgozó földművesek ezenkívül még 30 ezer hektáron végeztek el szántást.

A tavaszi vetési munkálatoknál felhasználandó mezőgazdasági gépek és szerszámok kijavitása és üzemképességük biztosítása szintén gyors ütemben halad. Január 31-ig kijavítottak, illetve üzemképessé tettek az

állami gép- és traktorállomások felszereléséből 1164 traktort és traktorokét, 942 állati vontatású ekét és 702 vetőgépet. A magántulajdonban lévő gépek közül üzemképes állapotba tették 1162 traktort, 953 traktorekét, 142 ezer állati vontatású ekét és 3926 vetőgépet. A munkálatok ezen a téren egyre nagyobb iramban folynak, úgy, hogy minden remény megvan valamennyi gép és mezőgazdasági szerszám kijavitására a meghatározott időn belül.

A földművelésügyi minisztérium megette az intézkedést a mezőgazdasági gépközpontok és traktorállomások megfelelő mennyiségű üzemanyaggal való ellátására. Az üzemanyag szállítása és kiosztása folyamatban van.

Az ifjúság feladatairól

A dolgozó ifjúság egységes szervezetének feladatairól szólva Mogyorós Sándor, a Román Munkáspárt Központi Vezetőségének titkára az alábbiakat írja a „Scanteia”-ban:

„Az egységes szervezetnek komolyan foglalkoznia kell az ifjúság szakképzettségének állandó fejlesztésével, hogy az szívvel lélekkel a dolgozó néptömegekkel egybeforrj, alapos elméleti és gyakorlati felkészültséggel, széles értelmiségi és műszaki kádereket neveljen. Ezekre a káderekre égetően szükség van a szocializmus építésében. Az egységes szervezet azáltal, hogy tényleges segítséget nyújt a Pártnak, a kormány-nak, a szakszervezeteknek, a szakmai iskolák kifejlesztésében, tanfolyamokat és előadásorozatokat rendez és ösztönzi az önképzést, hozzájárul a munka magas termelékenységgel felvértezett új munkáscsoportok kiképzéséhez. Az egységes szervezetnek támogatnia kell a közoktatásiügyi reformot, örköznie kell a tanulókat és diákokat fegyelme fölött az iskolában és egyetemeken. A RKSz bizonyos mértékben elhanyagolta a növendékek tanárok iránti tiszteletre való nevelését. Ami viszont a REFHOSZ-t illeti, nem értékelte kellő mértékben annak a szükségét, hogy a dolgozó nép soraiból kikerülő ifjak minél jobb tudományos felkészültségben részesüljenek és nem fejtett ki eléggé következetes politikai munkát a diákok között. Az egységes szervezetre hárul az a feladat, hogy felszámolja ezeket a hiányosságokat.

A dolgozó ifjúság egységes szervezetének — miként erre rámutat a RMP K. V. 1948 decemberi plenáris ülésének határozata a Párt tevékenységéről az ifjúság soraiban — mozgósítania kell az ifjú nemzedék összes alkotó erőt az 1949. évi Állami Terv végrehajtásáért folytatott harc érdekében.

A városi ifjak tevékenységéről a falusi dolgozó ifjak sora között és a falusi ifjak feladatait így vázolja:

„A falumunkában az egységes szervezetnek arra kell helyeznie a főszínt, hogy alapos és türelmes munkával felvilágosítsák a dolgozó parasztság ifjúságát a kollektív gazdálkodás előnyeiről és felsőbbrendűségéről. Jelentősen fokozni kell a politikai munkát a parasztfiúk között és főleg az állami mintagazdaságok ifjainak köréből, akikből a falusi ifjúsági szervezetek vezetőit kell kiválasztani.

A nagy falusi mezőgazdasági hadjáratokban a dolgozó parasztfiúknak az első sorokban kell haladniuk. Az őszi mezőgazdasági hadjáratban a dolgozó parasztfiúk és főleg azok, akik az országos munkatelepeken voltak, fontos szerepet tölthetnek be. Eltökéltnek, harcossáknak és ébereknek bizonyultak, egészséges osztályérzékkel tették tanúságot a kulákok korlátozásáért, elszigeteléséért és eszközeik leleplezéséért vívott harcban.

Szép felvilágosító munkát végeztek, segítséget nyújtottak a Párt irányítóinak.

Az egységes szervezetnek részt kell vennie az irástudatlanság megszüntetéséért folytatott harcban és segítséget kell nyújtania ebben az irányban a dolgozó parasztfiúságnak. Ki kell fejlesztenie a parasztfiúk között a gépek, a traktorok iránti szeretetet. Minél nagyobb számban kell ezeket az ifjakat a traktorista iskolák és a középfokú gazdaság-iskolák felé irányítani.

„Az egység a dolgozók legerősebb fegyvere”

A Szakszervezeti Világszövetség kiáltványa

PÁRIS (Rador.) — A TASS-ügynökség jelenti: Az „Humanité” című lap közli a Szakszervezeti Világszövetség végrehajtó bizottságának a világ dolgozóihoz intézett üzenetét. A végrehajtó bizottság az üzenetben kijelenti, hogy a Világszövetség továbbra is képviseli minden ország munkástömegeinek az érdekeit. Az üzenet hangsúlyozza a juniusra összehívott második szakszervezeti világkongresszus fontosságát. Felszólítja a dolgozókat, hogy támogassák a Szakszervezeti Világszövetséget s vegyenek cselekvő

részt a békéért és a társadalmi fejlődésért való harcban. Szükséges, hogy a szakszervezetek minden országban erősebbek legyenek munkájukban s küzdelemük a szorosabb szakszervezeti egységért.

A végrehajtó bizottság megállapítja, hogy a világ dolgozóit semmi sem választhatja el egymástól. A munkásmozgalmak egész története azt mutatja, hogy a szabadságukért való harcban az egység a dolgozók legerősebb fegyvere. Az egység feladása a fegyver összetörését jelentené. A munkásosztály el-

lenségei mindenkor erre törekedtek. A végrehajtó bizottság felszólítja a világ dolgozóit, hogy küzdenek gazdasági követeléseikért, szabadságukért, demokratikus és szakszervezeti jogaikért s fogjanak össze minden új világháborúra irányuló kihívás ellen, a népek közötti tartós békéért, a nemzetközi szakszervezeti egység megvédéséért és a Szakszervezeti Világszövetség megszilárdításáért.

Beismerték bűnösségüket Mindszenty cinkosai

BUDAPEST (Rador.) — A Mindszenty-per tárgyalása folyamán, Esterházy Pálról kihallgatásakor beigazolódott, hogy anyagi támogatásban részesítette a Mindszenty-vezető monarchista szervezkedést, azt remélve, hogy ennek sikere esetén „visszakapja vagyonát”.

Az „Actio Catholica” Nagy nevű titkára beismerte a vádpontokban való bűnösségét. Elismerte, hogy az emigráns Mihálovicsnak ő javasolta „tájékoztató iroda” szervezését, Magyarországot rága mazó hírek terjesztése végett. Mihálovics e működéséért 5000 dollárt kapott volna Tóth László és Ispánky Béla vádlottaktól.

Ispánky vádlott szintén beismerte bűnösségét. Elismerte, hogy politikai és gazdasági természetű titkos hírek továbbított Mihálovics „irodájának”.

Tóth László sem tagadta, hogy híreket adott Mihálovicsnak, majd Ispánkinak. Beismerte, hogy ezeket pénz, kapott.

A vádlottak után, megkezdődött a tanúk kihallgatása.

MINDSZENTY EGYIK BÜNTÁRSA MEGSZÖKÖTT

BUDAPEST (Rador.) — A MTI jelenti: Barankovics István, a Katolikus Demokrata Néppárt elnöke, aki cselekvően támogatta a Mindszenty-klikk demokratia-ellenes felforgató tevékenységét és a magyar nép ellen számos bűntettebe keveredett, külföldre szökött, magával vevé pártja pénzalapjait.

A Katolikus Demokrata Néppárt politikai irodája pénteki ülésén elhatározta a párt felszámolását. A határozatot közölték a nemzetgyűlés elnökével és a miniszterelnökkel.

A norvég dolgozók tiltakoznak Norvégiának az „Északatlanti Szövetséghez” való csatlakozása ellen

OSLO. (Rador.) — A TASS jelenti: A haugeszumi fémipari munkások szakszervezete határozatot juttatott a kormányhoz és a képviselőházhoz. E határozatban tiltakoznak Norvégiának az Északatlanti Szövetséghez való csatlakozása ellen. Az utóbbi napokban — mondja a forrás — előkészítő tevékenység folyik azzal a céllal, hogy bevonják a munkásokat az Atlanti-tömbbe, amely az Egyesült Államok és Norvégia közötti egy új romboló háború veszélyének csíráit. Határozatlan tiltakozásuk Norvégiának az Északatlanti Szövetséghez való csatlakozása ellen. Országunknak minden katonai tevékenységétől ki kell maradnia.

Trondheimben nagy népgyűlés tartottak Norvégiának az Északatlanti Szövetséghez való csatlakozása ellen. A népgyűlés határozatot fogadott el, amely többek között kimondja:

„Tiltakozunk a kormánytól és a képviselőháztól a mesterkedések ellen, amelyek katonai támogatást nyújtanak a Norvégiát. Az ilyen politikát népiünk szabadsága és a Szocializmus Országai ellen irányuló támadás tekintjük. Az Északatlanti Szövetség támadó célokat követ, amelyek elsősorban nagy barátunk, a Szovjetunió ellen irányul, amely iránt hálával tartozunk felszabadításunkért.”

Az amerikai háborús uszítók ismét leleplezték magukat

„Az amerikai kormány viseli elutasító magatartásának a felelősségét”

MOSZKVA. (Rador.) — A szovjet sajtó, külföldi hírmagyarázóknak J. V. Sztálin és Kingsbury Smith táviratváltásával foglalkozó cikkei ismertetésével egyidejűleg, pénteken közölte a TASS-ügynökség newyorki tudósítójának táviratát, amely szerint Truman amerikai elnök elutasította az Egyesült Államok és a Szovjetunió közötti békeegyezményt. „Itt említhetjük — írja a newyorki tudósító — kijelentése, hogy Truman és Acheson nemleges magatartását az magyarázza, hogy a békeegyezmény ellentétben áll az atlanti szövetség létrehozására irányuló támadó tervekkel.”

TRUMAN MAGATARTÁSÁNAK AMERIKAI VISSZAHANGJA

NEW-YORK. (Rador.) — A Pennsylvania-államban megjelenő „Daily Gazette” újság többek között ezeket írja Sztálin generalisszimusz Kingsbury Smithnek adott válaszával kapcsolatban:

„Sztálin generalisszimusz megnyitotta az Egyesült Államok és a Szovjetunió közötti véleménykülönbségek rendezésének az útját s a mi kormányunknak kötelessége megkezdni a tárgyalásokat a szovjet kormánnyal e cél beteljesítéséért. A béke tulságosan drága ahhoz, hogy tréfálni lehessen vele.”

A „Daily Worker” című lap vezércikkében többek között ezeket írja:

„Sztálin nem hajlandó megengedni a háborúra izgatónak azt, hogy tetszésük szerint járjanak el. Nem hajlandó megadni ezeknek azt a lehetőséget, hogy az „elkerülhetetlen háború” hírverésével megtévesszék az amerikai népet. Sztálin tetteivel válaszol. Ezek a tettek alapvetően különböznek azoknak a diplomatáknak az eljárásától, akik bombákat halmoznak a föld felé és építenek.”

„Az amerikai kormány nem akarja ezt.”

Post”-ban ezeket írja:

„Sztálin generalisszimusz volt az, aki tárgyalásokat kívánt kezdeni Trumannal. Ezt akárki megértheti, de Acheson 2000 szavas nyilatkozattal válaszolt. Miért ennyire nyílvános? E szavak valójában a következőkre szűkíthetők: Az Egyesült Államok elutasítja a szovjet békejavaslatot. Az amerikai nép látja, hogy a Szovjetunió határai közelé-

ben? Achesonnak arra a kijelentésére utalva, amely szerint mindkét ország kötelezettséget vállalt arra, hogy az ENSZ alapokmánya keretében támogatja a békét, Stone megállapítja: „A Szovjetunió jognyelvi szó? E szavak valójában a következőkre szűkíthetők: Az Egyesült Államok elutasítja a szovjet békejavaslatot. Az amerikai nép látja, hogy a Szovjetunió határai közelé-

ben? Achesonnak arra a kijelentésére utalva, amely szerint mindkét ország kötelezettséget vállalt arra, hogy az ENSZ alapokmánya keretében támogatja a békét, Stone megállapítja: „A Szovjetunió jognyelvi szó? E szavak valójában a következőkre szűkíthetők: Az Egyesült Államok elutasítja a szovjet békejavaslatot. Az amerikai nép látja, hogy a Szovjetunió határai közelé-

„AZ EMBERISÉG ELLENI LEGNAGYOBB BÜNTETT”

PÁRIS. (Rador.) — A lapok számos magyarázatot fűznek Sztálin generalisszimusz válaszához. A „Libération” megállapítja, hogy Truman a választási hírverés idején ismételtlen kijelentette: „Mindent megteszek, hogy a béke érdekében véget vessék a hideg háborúnak”. Most jól igazolhatná e választási kijelentéseket Sztálin javaslatára mély benyomást tett az amerikai közvéleményre, mert az amerikai közvéleményre, mert az amerikai nép viseli a „hideg háború” terhét s a fegyverkezési politikából következő súlyos adókat.

A „L'Humanité”-ban Pierre Courtade ezeket írja: „Az amerikai kormány viseli elutasító magatartásának a felelősségét. A Washingtonban felhozott okok nem igazolhatják az elutasítást.” A cikkíró felhívja a figyelmet arra, hogy az „United States News and World Report” című folyóirat még Sztálin generalisszimusz javaslatára előtt, közölte a folyóirat főszerkesztőjének cikkét, amelyben többek között ezeket mondta: „Az új háborúkat tiltani, hogy éventénként 15 milliárd dollárt költünk fegyverkezésre s további egymilliárdot az Északatlanti Szövetségben résztvevő államok felfegyverzésére. Végül is, hogy a katonai kiadások lebetűző teszik Amerikának azt, brit kormánnyal,

hogy látszólagos virágzást tüntessen fel. Gazdaságunk alapja a hideg háború”. Ime, az igazi magyarázat, — írja befejezésül Pierre Courtade.

A „Combat” című lap megállapítja: „Acheson nyilatkozata bizonyítja, hogy az amerikai vezetők elhatározták, hogy nem változtatnak politikájukon. Első helyen áll az Atlanti paktum, a tárgyalásokat másodrendűnek hagyják.”

PRAGA. (Rador.) — A „Rude Právo”, „Prace”, „Svobodne Slovo” és „Orbáná Lidu” című lapok rámutat arra, hogy Trumannak azzal a magatartásával, hogy viselkedését a megerősítésre jutást, az Egyesült Államok vezető köréi ismét leleplezték magukat. Sztálin generalisszimusz békejavaslatának az elutasításával — írja a „Prace” — Washington a legnagyobb büntetést követi el az egész emberiség ellen.

LONDON. (Rador.) — Az angol külügyminisztérium szóvivője kijelentette, hogy az angol kormány továbbra is támogatja az amerikai külügy államtitkárának a nézetét. Sztálin generalisszimusz válaszával kapcsolatban. A szóvivő elismerte, hogy Acheson nyilatkozata előtt az amerikai kormány tárgyalhatott a brit kormánnyal,

Temessük el a holtidőt!

KOLOZSVÁR — „Kiküszöböljük a holtidőt!... — hangoztatják az ipari dolgozók szerte az országban s a tájékozatlanok legelőször értelmetlenül veszik tudomásul a munkásság hősi erőfeszítéseit. Nincsenek tisztában a holtidő fogalmával.

A holtidő lényegében az az idővesztés, amit a munkás nyolcórás munkaidéjéből elveszt, anélkül, hogy termelő munkát végezne. Ez a meghatározás egyszerűnek látszik, de ha a kérdést elemezzük, akkor számtalan, kisebb-nagyobb mozzanat kerül felszínre, mely szervesen egymásba kapcsolódva eredményezi a termelésből kieső munkaidőt. Ezeket a kisebb-nagyobb mozzanatok gyakorlati példából könnyebben meg lehet érteni. Nézzünk meg egy olyan üzemet, ahol bárki számára tisztán látszik a holtidő mi- benléte s utána fedezzük fel ott, ahol rejtett voltában létezik.

Az előzőre legjellemzőbb példa a „Menajul” fémmű-üzem bádógos osztálya. A mult minden hanyagsága észszerűtlen és anachikus munkaszakaszokra állította be a termelés folyamatát. A nyersanyag az udvaron levő rak- tárból van onnan cipelik az emeletre kiszabásra. Innen a földszinten levő gépi-erembe viszik le további feldolgozásra s a kézimunkát igénylő darabokat ismét visszaviszik az emeletre. Onnan újból a földszintre hordják le forrasztásra. Utána átviszik a puco- lóterembe s a festés alá kerülő darabokat a festőosztályra. A kész árut az emeleten levő áru-raktárban helyezik el, hogy elszállítás alkalmával nehezebb legyen a lépcsőkön ismét lecipelni. Az anyagnak a labirintusszerű hordozása természetesen időt vesz igénybe minden munkás részéről s ha a jövő-szemléssel ellátott időt munkásonként összegeznénk és ezt termelésre lehetne fordítani, legkeve- sebb 25 százalékos termelési emelkedést eredményezne. Hát nem lehet ezt kiküszöbölni? De igen. A Terv ezt is megol- dozza: új épületben helyezik el az üzemet a Robinet helys- gében...

De nézzük a rejtett holtidőt a futószalagszerű munkame- netnél. A futószalag halad s ha az egymás mellett dolgozó munkások között egyik-másik gyengébb képzettsége miatt lassabban termel, az előtte dolgozó munkások gyorsabban dolgoznak s az anyag nála meggyűl és lassabban kapják az utána dolgozókat. Ennek kiküszöbölésére a helyes mun- kabeszta szolgál.

REJTETT HIBÁK

A munkásnak kerülnie kell a fölösleges mozdulatokat. Ideges munkás kevessebbel termel, mert géphiba vagy bármilyen gátló ok közbejött idegesíti és ahelyett, hogy tü- relmesen felszámolná a bajt, vagyis gépet alaposan kijavi- taná, inkább felületesen és fö- leg idegesen tovább folytatja a munkát, mert neki nem elég az 50 százalékos többlet- melés, hanem még többet akar. Ez a gép súlyosabb el- romlását eredményezi s akkor már öt perc helyett egy-két óráig áll el a gép javításával.

De nézzük tovább. A mun- kás száma legyen mindig kéznél s kezelje gondosan. Jó számszámmal lehet dolgozni, de rosszal csak silányat ter- melni.

Rejtett hibák: mindezek és holtidőt eredményeznek, de ennek kiküszöbölése a mun- kásra hárul. Az önludatos dol- gozóinkra, kik a szocialista munkaverenyek szellemében dolgoznak a Terv megvalósí- tására és teljesítésére... (Kónya.)

A tőkés garázdálkodás utolsó nyomait is el kell távolítani az egeresi vegyüzemekből!

A termelés már fellendült, most már gondolni kell a munkások egészségére is

EGERES. — (Kiküldött munka- társunktól.) — Autóknak gyérhavi uton suhan Egeres felé. A sofő- rön és a riporteren kívül még hárman vannak az autóban: a betegsegélyző s a vármegyei főor- vos és a megyei gondozónő. Gyá- ri inspekció lesz Egeresen.

Az autó oly gyorsan ment, hogy észre se vettük s már ott álltunk az egeresi gipszgyár be- járatánál. Tél van, február hideg hava. A raktárak teli vannak. A tavaszi építési szezon szállítási- még nem kezdődtek el. Kén, ha jól megy minden, a tavalyi gipsz- termelés dupláját érhetik el. Az exportkilátások is ragyogóak.

A gyár vezetősége nemrég kér- dést intézett a Népköztársaság ex- portkirendeltségéhez a gipszszük- ségletet illetően. A feleletből ki- világlott, hogy csupán a tavaszi szükséglet négyszer akkora, mint az egész tavalyi export volt.

A gipszgyárban a kazánokat javítják. Itt kevés a látnivaló. Annál érdekesebb a gipszgyár testvérüzeme: a vegyüzemek. A két gyár régi tulajdonosa: Láng ur, kevéssel a stabilizáció után meglépett az országból. „Befek- tetni? Másnak? A köznek? A munkásságnak? Majd bolond va- gyok! Kiveszem a gyárból, amit

lehet! Elfeketézem! Külföldre si- tését. Láng ur idejében alig husz munkás lézengett a vegyigyárban. Gyönyörű gépek egész sora roz- sásodott a termekben.

FELLENDÜLT A TERMELES

Ma a termelés fellendült. A ter- mekben szezon idején száználol- van munkás sürgölődik. Gyárta- nak: irodai kapcsolatok, falitábla- krétát, erdészkrétát, szabókrétát, tintát, tintát, kitűnő papírragasztó- t. Csupa olyan cikk ez, ame- lyekben az ország, az egeresi gyár megindulása előtt, óriási hiányt szenvedett. Tinta, tuss, papír- ragasztó! Hát ezek is közszükség- leti cikkek? — kérdezheti valaki. Igen, tuss nélkül megáll a mérnök körzője, nem tud házat, gyárépü- letet, de még új gépeket sem konstruálni. Termelési diagram- mokat, tervgazdaságot sem lehet tuss nélkül csinálni. A mechani- kusnak, a lakatosnak, az asztalos- nak, az esztergályosnak átadott rajzot is tussal csinálták. A ra- gasztó ezer helyen kell. Kréta nél- küül sem az iskolaköteles, sem az irástudatlan nem tanulja meg a beüt! Igényeink nagyok és egyre nőnek s a fejlődő népi demokrá- ciával minden közszükségleti cikké válik.

Ragasztót nem régen gyárt az egeresi gyár. Nyersanyaga: szill-

— Nincs nyersanyag. Ehhez külföldi vegyszer kell és nem le- het kapni — ez volt a kitérő vá- lasz, ha valaki szemrehányást tett a rozsdásodó gépek miatt.

A ragasztó-osztá- lyon Máyer Florika, Oravec Etel- ka, Déceg Ilona és Déceg Erzsé- bet naponta 75 százalékkal halad- ják túl a normát. Az egeresi gyár működése ezen a területen más- különben is éreztetni fogja a ha- tását. A ragasztó ára az egeresi gyár kalkulációja folytán, harminc százalékkal zuhanni fog. A kréta- osztályon Parasca Florika állan- dóan negyven százalékkal haladja túl a normát. E norma szerint nyolcezer krétát kell kihegyeznie és állandóan 13—14 ezeret hegyez ki.

Az egeresi gipszgyár a napok- ban átvett egy kolozsvári bakelit- gyárat, amelynek berendezését a szakértő mérnökkel együtt áthe- lyezik Egeresre. Ez a bakelitgyár- ral való egyesülés szintén termé- keny eredményekkel kecsegtet. A tintás, tussos, ragasztós üvegek- nél nem lesz többé szükség a spa- nyolországi parafára, hanem ba- kelitdugókat fognak használni. Persze: ehhez még az üvegyárak összműködésére is szükség van.

kell vágni, hogy a bakelitdugó be- leillő legyen.

Legközelebb jó indigót és kar- borpapirt szándékoznak gyártani Montánviaszt és anilinfestéket várnak s akkor megszűnik a Népköztársaság sokezer gépelőjé- nek bosszankodása. A másolópapír nem megy tönkre három-négy használat után, hanem — az ege- resi vegyi művek jövőtől — tartós lesz és a gép sem fog tőle rongálódni.

Ezekután nehogy azt higgye va- laki, hogy az egeresi gipszgyárban minden jól megy. A krétahegye- zőben a munkások és munkásnők nyelik a port. Védőberendezések- nek se híre, se hamva. Nemcsak ventilátorok, de különleges porzi- vók, ugynevezett exhaustorok szükségesek. A csiszolóknál nin- csenek szemüvegek. A transzmissziós szijjaknál vannak védők, de találtunk olyan transzmissziós szij- jat, és éppen nagyon exponált, va- selyes helyen, az ajtónál, ahol a védő teljesen hiányzik. A gipsz- gyár most éppen működtet, de még így, leállva is, óriási volt benne a por. Elképzeljük, hogy milyen embergyilkos lehet itt a levegő, ha a gyár teljes munka- képességgel dolgozik! Ide szintén ventilátorok és exhaustorok szükségesek. Az árnyékszék- pizsokos voltak. A firdő csupán jelkép, nem fürdő. Ivóvíz nincs a telepen. Sürgősen ár-ézikutat kell furni, amely nemcsak a konyhát, hanem a felépítendő fürdőt is el- látja. Tiszteletes illemhelyet kell építeni.

Az étkezdében jó a koszt, de az ablakok a kántin helyiségében hiányzanak.

VÉDŐBERENDEZÉSEKET!

Nem akarunk kitérni az Ege- ri Rapid gipszgyárra. Itt is ismét- lésekbe kellene bocsátkoznunk. Fürdőről, kántinról, ivóvízről ugyanazt mondhatnánk, mint amit az egeresi gipszgyárnál emlí- tettünk. Ez az üzem éppen olyan mostohagyerek volt, mint a másik. Nem elég tessék-lássék védőket tenni a transzmissziós szijjakhoz. A védőknek embermagasságuknak kell lenniük. Ez szabály s ez a szabályt praktikus tapasztalatok alapján állították fel és az ege- resi gyárakra éppen úgy áll, mint a világ összes gyárára. S ha már a kritikánál tartunk, el kell mondjuk, hogy falujáságot a két gyárban alig láttunk s azok is meglehetősen színtelenek voltak. A fölírások mindenütt egynyel- vűek: magyarok, holott a gyár munkásságának elég nagy része román.

Az egeresi gipsz- és vegyi gyá- rak inspekciójának eredménye: a fény váltakozik az árnnyal. A gyár munkásságán, a munkás- igazgatókon és az üzemi bizottsá- gon mulik, hogy legközelebb ott is lelkesedjünk, ahol odig gáncsol- ni és kivetnivalót találtunk. A vi- szontlárásra, hat hónap múlva, Egeresen!

SZILAGYI ANDRÁS.

A falu értelmiségeinek

ma már nem szabad egyszerűen csak ke- nyérkereseti lehetőség- nek tekinteniök hiva- tásuk gyakorlatát. Ma, falusi értelmiségnek lenni, sokkal többet jelent ennél: külön- ges megfizetendő küldé- tet jelent az amelynek csak egész emberek tudnak eleget tenni.

Eppen ezért, nem elég az, ha falusi tani- tóink pontosan meg- tartják óráikat és meg- tanítják a gondjaira bízott apró népet a be- tűvés mesterségére; nem elég az, ha a fa- lusi orvos megvizsgál- ja betegét, megírja re- ceptjét — és így to- vább sorolhatnánk fel a többi a falun élő értelmiségre is ugyan- ezt. Nem elég, ha mindannyian pontosan csak a hivatalosan elő- írt kötelességeiknek tesznek eleget, mert ezzel még egyikőjük sem teljesítette azt a különleges megfizetelő szemlélték a nép gond-

küldetését, amelyet a kör- körülötte vajdó, gi- gászai fejlődés közepet- te teljesíteni kell — ha számotart az egész ember nevére.

Kétségkívül a mult- ban is voltak tanítók, orvosok értelmiségiek a falvakon. Több és kevesebb kivétellel, köztük is volt olyan, aki pontosan elvégezte hivatali kötelességét és azzal büszkélkedett, hogy ő milyen lelkiis- meretes ember. Alap- talanul, mert nem volt az. Nem, mert ismer- jük őket, a mult falusi értelmiségét, akik úgy éltek a nép között, mintha egy távoli gyarmatra: idegen vi- lágba, idegen népei közé kihelyezték kül- döttei lennének egy „felsőbbrendű” fajnak. Ezek a multbeli falusi értelmiségiek, ha ele- get is tettek hivatali kötelességüknek ide- genül és érzéketlenül szemlélték a nép gond-

jait, bajait és a leg- több esetben még a közvetlen közelükben lezajló megdöbbentő tragédiákról sem sze- reztek tudomást.

Ma nem ilyen érte- lmiségiekre van szük- ség a falun hanem lel- kes és a nép minden gondját, baját magáé- vá tevő emberekre, akik többek mint ta- nitók, orvosok, vagy más, falun élő érte- lmiségi szakember, akik átérve különleges küldetésüket, iskolá- zottságuknál és isme- reteiknél fogva azon igyekeznek, hogy se- gítségére legyenek fa- lusi népünk sokszor létező jelentős kérdése- nek megoldásában.

Ha falusi értelmisé- geink megérik új ér- telmére a néptől való munkának, ha felisme- rik nagyszerű küldé- téses jeladatukat és nem szígelelőnek el a dolgozó falusi töme- gekből, akkor a legtá-

volabbi zugban fekvő, a várostól elzárt legki- sebb faluban is nem száműzéstésnek, hanem megfizetelő örhélynek érzik hivatásukat, mely nem csak a kenyeret, hanem a meglehető- ség ritka érzését is képes megadni szá- mukra.

Munkájuk eredmé- nyeképen szemük előtt bontakozik ki majd a falu új élete. A nyo- moruságosan tengődő, vergődő életek emel- kedő színvonalra meg- teremtet háziiparok, a korszerűbb mezőgaz- dasági munka nyomát jelző bőszesebb ter- més, a mult mestersé- ges sötétségének hely- lén felvirágzó népi kultúra és az emberek szeméből feljűk ára- dő megfizetelő megbe- csülés mindenért kár- pótolni fogja őket ami- ben a város, talán jól- rosszul többet is nyujt- hatott volna számukra. TOTI KALMÁN

166

sokgyermekes bányászokaládnak jutott feliségegy Verespatakon

VERESPATAK. (Levelezőnk írja.) — A Bányász Szakszervezetek Szövetsége 94.350 lejt juttatott a ve- respataki bányász szakszervezetnek azzal a céllal, hogy téli segélyben részesítse a népes bányászaládo- kat. A kiutalt összegből a szakszervezet 100 méter vásznat, 222 méter barchetát, 828 méter szövetet és 650 kilogram cukrot vásárolt. Ebből 166 munkásca- lád részesült téli segélyben.

A segélyezéshez nagymértékben hozzájárult a Romániai Demokrata Nők Szövetségének helybeli szer- vezete és a Magyar Népi Szövetség is. E két szervezet Székely Adél, a RDNSz titkára kezdeményezésére kö-

zös előadást rendezett és kulturálisorral meglátogatta a szomszédos falvakat is. Az így begyűlt összegből gyapjút vásároltak, amit önkéntes munkával megfon- tak és abból kötött-ujjásokat kötöttek a bányászok gyermekei részére. A téli segélyakcióból szépen kivét- lők részüket az elemi iskolák tanulói is, akik szintén műsoros ünnepélyt rendeztek. Az ünnepély jövedelmé- ből 29 méter vásznat és 4 kiló textilmaradékot vásá- roltak. Ezt az anyagot szintén a nők dolgozták fel és így újabb negyvennégy gyermeket láttak el fehérnemű- vel és ruháscskával.

KORNIA VALERIA

„UJ IDŐK”
MOZGO
Szenzációs műsora február 7-13
URSS híradó 27 sz.
NAGY FÉNYER
KRISTÁLYOK
SZINES FILM
ARCCY LATUNK
Technika és tudomány
Előadások kezdete 3—
Vasárnap számozott he-
Vasárnap M. liné 11 és 12

Szerkesztőség: Szabadság-tér 23. II. emelet. Telefon: 15-59.

Kiadóhivatal: Szabadság-tér 31. Telefon: 19-11.

Felelős szerkesztő: LAZAR JÓZSEF

Laptulajdonos: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó Rt.

Bejegyezve a kolozsvári törvényszéknél F. soc. 2249. szám alatt.

Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézményeknek és vállalatoknak év előfizetési díja 5000 lej. Posta-akárékpénztári csekk száma: 40.825.

Takarékoskodási verseny

Indult a „Clujul” állami üzlet valamennyi alkalmazottja között. A verseny január 15-én indult az alkalmazottak kezdeményezésére és május 1-én zárul.

Fülöp Agoston és Sente József attiszték vállalták, hogy az eddig szemébe eldobott papírokat és kötöző zsinórt ezután gazdaságosan használják fel. A papírt különböző nagyságu darabokra felvágják és csomagolásra alkalmassá teszik. A kötözőzsinórt szintén. Grünfeld Zoltán elárúsító javasolta, hogy a dobozos áruk kiürítésekor visszamaradó dobozokat küldjék vissza az árut szállító gyáraknak. Így a dobozokat több alkalommal fel lehet használni és ezzel nagymértékű megtakarítást érnek el az illetékes gyárak. Ehhez a javaslathoz Mihály Ernő elárúsító is csatlakozott, amennyiben indítványozta, hogy ne csak a papírelvező dobozokat, hanem a fából készült kalapos dobozokat is juttassák vissza a gyáraknak.

A kezdeményezéseket más javaslatok követték a tisztviselők részéről, amennyiben ígéretet tettek, hogy az írószerekkel a jövőben helyesebben gazdálkodnak, mint eddig. Az alulról jövő kezdeményezést máris eredmény követte, mert jelentős mennyiségű anyagot takarítottak meg eddig a csomagolásnál. Remélhető, hogy a Clujul alkalmazottjai a versenyben nem lankadnak és az eddig elért eredményeiket a jövőben fokozzák.

A „LEGJOBB GEPÁLLOMÁS” CÍMET NYERTE EL a marosvásárhelyi gépközpont. A január havi munkatervüket tizenegy nappal hamarabb fejezték be s ezzel a teljesítményükkel az ország gépállomási közötti versenyben az elsőbbséget elvitték. A traktorok javítási munkálatain kívül Medgyesfalván három gépszint építettek.

TAGGYÜLÉST TARTOTT január 30-án a MNSZ déli városi szervezete. A nagy érdeklődés mellett tartott gyűlésen Ince Márton megyei káderfelelős részletesen ismertette az Állami Tervet. Derzi László pénzügyi felelős az állami költségvetést részletezte, majd Varga Árpád a társadalombiztosításról tartott előadást.

Érdekességek

A Közép-Európában északról betört hideg levegőben leszálló légműködés jutott uralomra és emiatt csendes, száraz hideg idő alakult ki, mely azonban nem ígérkezik tartósnak, mert Skandináviát ismét enyhe tengeri légáramok árasztották el.

Erdélyben vasárnap élénk északnyugati széllel sok helyen volt futó havazás, hózápor. A hőmérséklet átmenetileg emelkedett. (Kolozsváron -1 fok). Később érezhetően csökkent és estére Kolozsváron ismét -8 fokot mértek. A légnomás este 773 mm., emelkedő irányzatú.

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS

KEDD DÉLIG:
Gyengülő északi szél, kevés felhő, szárazabb idő. Éjszaka újabb erős hideg, nappal fagy pont körül, több helyen köd.
TÁVOLABBI KILÁTÁSOK:
Újból felhősödés, kisebb havazások, némi enyhülés.

A KOLOZSVÁRI KÖZELLÁTÁSI HIVATAL értesíti a kenyérgyártóknak a közönséget és a kiosztó központokat, hogy február 7-12 között a következő jegyzelvényekre vásárolható kenyér a feltüntetett lejáratú időig: február 7-én, hétfőn, a 6, 7, 8 számú szelvényekre, 8-án, kedden, a 7, 8, 9 számú szelvényekre, 9-én, szerdán, a 8, 9, 10 szelvényekre, 10-én, csütörtökön a 9, 10, 11 számú szelvényekre, 11-én, pénteken a 10, 11, 12 számú szelvényekre, 12-én, szombaton a 11, 12, 13 számú szelvényekre. Mindazok a kiosztó központok, melyek megszvik a fenti rendelkezéseket, elvesztik kenyérárúrási jogukat.

SZELESKÖRŰ MOZGALMAT SZERVEZTEK

az ócskavas gyűjtésére Szamos megyében az ifjúságiak. A gyűjtések során több mint 200 ifjú eddig 45 ezer kiló ócskavasot gyűjtött össze. A munkában leginkább az Ilondai járás ifjai tűntek ki.

ÜNNEPÉLYES KERETEK KÖZÖTT ADTÁK AT

az Aranyoszentmihály járási kulturversenyben győztes Várfalva kulturcsoportjának az első díjként kitűzött vörös zászlót. A műsor kiemelkedőbb száma az „Ocskó Teréz” című szindarab volt, melyet az ifjúság adott elő. Ezenkívül Oprea Zoltán román népdalokat énekelt, Pataki József saját költeményét szavalta. Kovrig Gergely megyei népművelési felelős a kulturversenyek fontosságát méltatta.

* **ORVOSI HIR.** Dr. Várady Gábor tüdőszakorvos Köztársaság (volt Majális)-utja 2. szám alatt délután 4-6 között rendel.

Kolozsvári MNSZ HÍREI

Február 7-én, hétfőn délután 6 órakor II. kerületi vezetőségi ülés az Andrei Muresan-utca 9. szám alatti székházban.

Este 7 órakor VI. kerületi vezetőségi ülés a Mécok-utja 84. szám alatti állami iskola termében.

Február 8-án, kedden délután 6 órakor III. kerületi vezetőségi ülés a Böszörményi-ut 12-14. szám alatti székházban.

Este 7 órakor III. kerületi dalárda próba a Böszörményi-ut 12-14. sz. alatti székházban.

Este 7 órakor II. kerületi szervező gyűlés az Andrei Muresan-utca 9. szám alatti székházban.

Este 7 órakor IV. kerületi dalárda próba a hídelvei református egyházközség termében, Horea-ut.

Este 7 órakor V. kerületi szervező gyűlés a Türr István-utca 36. szám alatti székházban.

Este 7 órakor Irizs-kerületi vezetőségi ülés a Máramaros-utca 182. sz. alatti székházban.

Február 9-én, szerdán este 7 órakor I. kerületi taggyűlés a Molotov-utca 16. szám alatti székházban.

Este 7 órakor Irizs-kerületi szervező gyűlés a Máramaros-utca 182. szám alatti székházban.

Február 10-én, csütörtökön délután 6 órakor IV. kerületi vezetőségi ülés a hídelvei református egyházközség termében, Horea-ut.

Este 7 órakor III. kerületi szervező gyűlés a Böszörményi-ut 12-14. szám alatti székházban.

Este 7 órakor IV. kerületi szervező gyűlés a hídelvei református egyházközség termében, Horea-ut.

Este 7 órakor VI. kerületi szervező gyűlés a Mécok-utja 84. szám alatti állami iskola termében.

Világosság

Megkezdődtek a népi sakkbajnokságok küzdelmei 1073 versenyző a megyei sibaajnokságokon

KOLOZSVÁR. — Vasárnap délután innepélyes keretek között megkezdődtek a népi sakkbajnokságok küzdelmei. A május 29-ig tartó bajnokságokra Kolozsváron 4010, a Kolozs megyéhez tartozó falvakban pedig 270-en iratkoztak fel a versenyre. Az első napon a legnagyobb létszámmal a REFHOSZ (KESE), CFR, Textila, KKASE, Hadsereg, Vasas, Vegyes Szakszervezet, Városháza, Victoria és a Sanitas szakszervezet tagjai kezdték meg a népi sakkbajnokságok küzdelmeit.

Hétfőn délután 5 órakor a Dermatá, továbbá a többi szakszervezetek és iskolák is megkezdik a sakkbajnokságok versenyét.

A Bikk-erdőben közel 1000 néző előtt rendezte meg az OSP a kolozs megyei sibaajnokságok küzdelmeit. A Megyei Szakszervezeti Tanács székháza előtt, a CFR és a Dermatáze udvarának kíséretével vonultak ki vasárnap reggel 8 órakor Payer Imre, az OSP szervező osztályának felelősével az élen, a verseny résztvevői. A január 23-iki verseny után most 1073 indulója volt a megyei sibaajnokságoknak, akik között ott szerepeltek Szamosfalva, Gyalu, Borsá és Hosszszafalu versenyzői is. Részletes eredmények:

1000 méteres fiú- és leánygyermekversenyben (393 induló):

1. Antal Ferenc (2. számú magyar fiúiskola). 2. Hatiganu Tiberiu (3. sz. román fiúiskola). 3. Coleman József (Magyar Közgazdasági Iskola). 4. Dombárdi László (2. sz. magyar fiúiskola). 5. Hasas Petru (2. sz. román fiúiskola). 6. Bratescu Miklós (Magyar Gyakorló Iskola). 7. Schuller Márton (Magyar Kereskedelmi Iskola). 8. Burger Tibor (Gép-

ipari Iskola). 9. Pajor Imre (2. számú fiúiskola). 10. Keszler Antal (Magyar Gyakorló Iskola).

1500 méteres leányversenyben (86 induló): 1. Grösi Mercedes (UAER). 2. Niculescu Corina (UAER). 3. Sas Gizella (UAER). 4. Balázs Zittá (UAER). 5. Siovan Lia (1. sz. Elméleti Leányiskola). 6. Hodorunu Adriane (1. sz. Elméleti Leányiskola). 7. Suciú Eugenia (1. sz. Elméleti Leányiskola).

2500 méteres női versenyben (32 induló): 1. Albert Anna (KKASE). 2. Gebeffugi Anna (REFHOSZ). 3. Sonea Ligia (REFHOSZ). 4. Puscau Virginia (REFHOSZ). 5. Finta Erzsébet (Vegyes Szakszervezet). 6. Nagy Éva (REFHOSZ). 7. Pászti Margit (Sanitas).

2500 méteres fiúversenyben (140 induló): 1. Costin Eugen (Olimpia UTM). 2. Abu Pavel (UAER). 3. Nagy Ernő (Textila). 4. Kovács Károly (Olimpia UTM). 5. Prodan Vasile (Vasas). 6. Muszka János (Magyar fiúiskola). 7. Ghiran Vasile (1. számú fiúiskola). 8. Chioran Vasile (1. számú fiúiskola). 9. Chioran Vasile (1. számú fiúiskola). 10. Vas-

caru Olimpiu (1. számú fiúiskola). 4000 méteres férfi versenyben (22 induló): 1. Nagy Márton (Vasas). 2. Bajkó Pál (UAER). 22.11 mp. 3. Mancu Ioan (Hadsereg). 22.49.4 mp. 4. Blebea Ioan (Hadsereg). 5. Porsche Teodor (REFHOSZ). 6. Proca Alexandru (Hadsereg). 7. Fodor Sándor (REFHOSZ). 8. Ghigor Radu (Hadsereg). 9. Merkes László (Hadsereg). 10. Stroe Nicolae (Hadsereg).

A kolozsmegyei sibaajnokságok csoportgyőztesei résztvesznek a február 20-án Predealon rendezendő országos sibaajnokságokon. A vasárnap délutáni versenyen megjelent David Ioan, az Országos Népsport Szervezet testnevelési osztályának vezetője, Deac Vasile polgármester, az OSP elnöke, továbbá Popa Mihail, az OSP titkára, Sfarlea Vasile, a Megyei Szakszervezeti Tanács vezetője és dr. Cheteanu Onoriu, az OSP technikai osztályának vezetőjével az élen a Népsport Szervezet teljes vezetősége, akik mindannyian kivették részüket a Bikk-erdőben megrendezett megyei sibaajnokságokon.

A stockholmi asztalitenisz világbajnokság eredményei

STOCKHOLM. — Az asztalitenisz világbajnokságok küzdelmei 20 nemzet 230 versenyzőjének részvételével megkezdődtek. A legnagyobb sikerrel az első két versenynapon a magyar női és férfi asztalitenisz csapat szerepelt. A magyar női csapat a dánok ellen 3:0-ra, a csehek ellen 3:1-re, Skocia ellen pedig ugyancsak 3:1-re győzött. A férfi csapat 5:0 arányban győzte le Norvégia, Wales, Luxemburg és Franciaország csapatát, az Egyesült Államok ellen pedig 5:2 arányban győzött.

Az 1950. évi asztalitenisz világbajnokságok küzdelmeit Budapesten rendezik meg.

Pajor Kornél (Magyarország) kettős világrekordot javított Davosban az Európa gyorskorcsolyázó bajnokságokon

DAVOS. — Szombaton és vasárnap 9 nemzet 41 versenyzője részvételével rendezték meg az Európa gyorskorcsolyázó bajnokságok küzdelmeit, amelyen a legnagyobb sikert Pajor Kornél (Magyarország) érte el, aki mind az 5000, mind a 10.000 méteres

10.000 méteres gyorsfutásban a holland Brockman győzött 16 perc

57.4 másodperces idővel, új világrekordot javítva. 2. Pajor Kornél (Magyarország) 16 perc 58.7 másodperc. Pajor ideje a jobb volt a világrekordnál.

Az összetett versenyben: 1. Farstad (Hollandia). 2. Arntson (Norvégia). 3. Pajor Kornél (Magyarország).

DR. TITUS CRISAN

egyetemi tanár, az ARLUS titkára február 10-én, csütörtökön este 7 órakor „Sport a Szovjetunióban” címmel előadást tart a belgyógyászati klinika 2. számú nagytermében.

A SPORTORVOSI ISKOLA,

amelyre Kolozsváron 220-an jelentkeztek, ma, hétfőn este 6 órakor kezdődik meg a sebészeti klinika 1. számú nagytermében. A megnyitó előadáson az OSP részéről Deac Vasile polgármester, az orvosi kar részéről pedig dr. Kernbach Mihály és dr. Benetato professzorok tartanak előadást.

KOPENHÁGÉAN

a fedettpálya teniszbajnokságok küzdelmeiben Asboth 6:1, 6:4 arányban győzött a dán Hennig ellen, a svéd Johansson pedig ugyancsak 6:1, 6:4 arányban győzött a magyar Adam ellen. Az előző eredményei: Nielsen (Dánia)—Asboth 6:4, 13:11. Johansson—Parker (USA) 4:6, 6:3, 6:3.

A DAVIS.CUP

sorsolását február 8-án tartják meg New-Yorkban. A Davis Cup küzdelmeire 27 nemzet nevezett be. A győztes augusztus 26—27—28-án a New-York melletti Forest Hillsben játszik a kupavédő Egyesült Államok csapatával.

Megkezdődött a labdarugó idény

A Dermatá 3:3 arányban döntetlenül játszott a KESE csapatával

KOLOZSVÁR. — A börtvényes pályáján szél- és hóviharban mintegy 1000 néző előtt játszották le az év első labdarugómérkőzését, a Dermatá és a KESE csapata. A háromszor 30 perces edzőmérkőzés élvezetes és változatos küzdelem után 3:3 (1:1, 1:0, 1:2) arányban döntetlenül végződött. A mérkőzés góllövői sorrendben a következők: a 8 percben Zahán, 19 p. Bojthos, 53. p. Botoc, 66 p. Konti, 77 Coracu, 86 p. Copil. A Dermatá csapata már 3:1 arányban vezetett a hajrában az egyetemiek

jobban bírták az iramot. A mérkőzést Armeanu vezette. A két csapat a következő összeállításban játszott:

Dermata: Ilyés (Orosz) — Engi, Szöcs — Joja dr. (Cséte), Kalló, Fülöp — Bojthos (Konti), Gáspár, Hegedűs, Botoc, Both (Gábos).

KESE: Craciun I. (Cristea) — Vigu, Medrea dr. (Padueranu) — Craciun II., Tandreu, Radulescu (Dumitras) — Zahán (Dumitru) Lutz, Tarau, Copil, Coracu, (Ioanovici).

Bartos dr. (KESE), a vasárnapi kardvívó emlékverseny győztese

KOLOZSVÁR. — A Bolyai KESE versenyzője került ki Egyetem sétatéri tornatermében vasárnap délután és délután nagy érdeklődés mellett tartották meg a Xarvus kardvívó emlékverseny küzdelmeit, melyen a KESE és a Dermatá összea kardvívót résztvettek.

A kilences döntőbe került versenyzők között dr. Bartos Tibor,

Megnyitó ünnep

a Román és a Magyar Művészeti Intézetben

KOLOZSVÁR — Vasárnap délelőtt a Román Nemzeti Színházban bensőségs ünnepség keretében tartotta megnyitóját a Román és Magyar Művészeti Intézet. A zsufolasig megtelt színházteremben megjelentek a két intézet tanárai, növendékei, valamint a két színház tagjai.

Az ünnepséget a Román Népköztársaság Himnusa nyitotta meg, melyet a két Művészeti Intézet vegyeskara adott elő. Ezután a megnyitó beszédekre került sor. Elsőnek Raul Sorban, a Román Művészeti Intézet rektorhelyettese, majd Andrássy Zoltán, a Magyar Művészeti Intézet rektorhelyettese magyarul ismertették az intézet célkitűzéseit. Hangsúlyozták, hogy a multtal ellentétben, amikor a hasonló főiskolák a polgári réteg fiait és lányait számára oktatták a művészeti különböző ágait, a Művészeti Intézeteknek mai célja a munkás és parasztszámazású ifjúság művészi kiképzése és támogatása. A növendékek 60 százaléka ebből a rétegből kerül ki.

Az intézetek célkitűzéseiről szólva, kiemelték, hogy az egy-

eskedő, dekadens művészet helyett a szocialista-realista művészet elsajátításának otthona lesz mindkét intézet, ahonnan új, népből eredő, friss tehetségek kerülnek ki a jövőben.

A művészeti minisztérium helybéli kirendeltségének vezetője, Raun Eugen üdvözlőszavai után a két egyetem részéről Raluca Ripan és Jancsó Elemér úrnők méltóan emlékeztek a megnyitójának és a Babes-, valamint a Bolyai-egyetem baráti üdvözlését töltötték át. Székely Béla, a Megyei Szakszervezeti Tanács részéről mondott üdvözlőt, majd a REFHOSZ két tagja szólalt fel a diákság részéről: Sogor Ilie és Bányai Miklós töltötték át a Diákszövetség jókívánatait a megnyitói intézeteknek.

A megnyitói és üdvözlő beszédek után rövid művészi műsor következett, melyet a két művészeti intézet növendékei adtak elő. Kórus-művek, szavaltatok és népi táncok szerepeltek a műsorban, majd végül az Internacionale elnevelésével ért véget a két intézet megnyitói ünnepsége.

Szülootthont avattak Bethlenben

BETHLEN (Levelezőnkől) — Kellemesen meleg szobákban nyolc hóhéher ágy, ragyogó tisztá ágyeművel, két szaképzett szülész és gyermek orvos. — Jelen a bethleni dolgozó fiatal anyák legújabb öröme. Hogy született meg mindez, ebben a négyezer lakost számláló községben, ahol eddig a tudatlanság, a kuruzsli bábák okolták sok fiatalasszonyt és csecsemő halálát?

Balkó Karola, a Román Demokrata Nők Szövetsége bethleni szervezetének titkárnője adja meg a feleletet:

— Járásunk lakossága már régóta érezte hiányát ennek a most felszerelt és hivatalának átadott szülőotthonnak. A tél folyamán széleskörű akciók indultak ennek érdekében és ma már a megyénkben ez a negyedik szülőotthon. De rövidesen ismét avatunk újabb négy szülőotthon — folyta tovább Balkó Karola RDNSZ-titkárnő — Igy elérjük azt, hogy megyénkben minden anya a maga járási székhelyén veheti igénybe a szülőotthonok kényelmét és személyzetének segítségét.

SZAKÁCS ISTVÁN levelező.

Orvosi neveznek ki minden vállalathoz

BUKAREST. (Rádor.) — A hivatalos lap tegnapi számában megjelent az egészségügyi minisztérium rendelete a vállalatok és intézmények egészségügyi egységeinek megszervezéséről és működéséről. Azoknak a vállalatoknak és intézményeknek, amelyek 200—500 alkalmazottat foglalkoztatnak, orvosi rendelőknek kell lennie, amely egy általános orvos — aki a munka egészségügyi körülményei folytán előállt megbetegedésekkel is tisztában van —, és egészségügyi segéd személyzettel kell rendelkezniük. Az 500—1000 alkalmazottat foglalkoztató vállalatoknak és intézményeknek orvosi rendelőknek kell rendelkezniük, amely 2—3 orvos, és működik, akik közül a vállalat vagy intézmény jellegének megfelelő szakorvosok is rendelkezniük szükségesek. Az 1000—1500 főt foglalkoztató vállalatoknál működő intézményeknél orvosi rendelőknek kell rendelkezniük, akik közül a vállalat vagy intézmény jellegének megfelelő szakorvosok is rendelkezniük szükségesek. Az 1500—3000 alkalmazottat foglalkoztató vállalatoknak vagy intézményeknek 5 orvos, a 3000 alkalmazottat felüli intézményeknek és vállalatoknak minden 1500 alkalmazott részére egy orvosnak kell rendelkezniük. Az egészségügyi segéd személyzet az orvosok számának arányában emelkedik.

Az orvosi személyzet, valamint az ügyvezetési és szolgálati segéd személyzet illetményeit az illető vállalat vagy intézmény fedezi.

A 300 főt meghaladó alkalmazottal kevesebb dolgozót foglalkoztató vállalatok orvosait az egészségügyi minisztérium osztja be. Azok a vállalatok és intézmények, amelyeknél jelenleg a fenti egységek közül valamely működik, kötelesek a szükséges jóváhagyást kérni. A jelenleg alkalmazott vállalatok vagy intézményi orvosok, kötelesek az egészségügyi minisztériumtól állásukban való meg erősítésüket (confirmare) kérni, ellenkező esetben nem működhetnek az illető vállalatnál vagy intézménynél.

Eltemették N. D. Cocca

BUKAREST — A néhány nap előtt elhunyt N. D. Cocca író és újságíró számos író, újságíró és művész elkísérte utolsó útján. E Mezinemzeti Művészet és Költészetügyi miniszter szintén részt vett a temetésen. A sírnál Zaharia S. Ancu, a Román Népköztársaság Irószövetségének az elnöke és Gh. Zaharia alezredes, a Hivatalos Újságírók Szakszervezetének a titkárnője mondott beszédet.

Megszüntetett kiváltság

ÖRÖMMEL

fogadta az ország dolgozó népe a lakterület megállapításáról szóló minisztertanácsi rendeletet, mert hatalmas csapást mért a tőkés-földesuri rétegek egyik kihívó kiváltságára. Az ország városainak és falvainak kaszálói, fényűzően berendezett lakásai eddig a kizsákmányolók léha életének kényelmét szolgálták, az üzemek és gyárak dolgozói pedig a külvárosok egészségtelen, roskadozó házaiban voltak kénytelenek sokszor tizedmagukkal is meghuzódni, mert a mult reakciós kormányai nem gondoltak arra, hogy munkáslakásokat is kéne építeni.

FELSZÁMOLJUK

fokozatosan a mult gyászos örökségként rákamaradt hagyatékokat és ennek során szükség volt arra, hogy az egész lakáskérdést alapos tanulmányozás és előkészítés után végképpen megoldjuk. Gazdaságilag hátramaradt országunkban nem nyílt még lehetőség arra, hogy népi demokratikus kormányzatunk egészséges és minden követelménynek megfelelő munkáslakásokat, munkásnegyedeket építtessen. A főbb ipari központokban épített modern munkáslakások csak kezdetét jelentik azoknak a terveknek megvalósításában, amelyeket első Állami Tervünk irányoz elő és amely jövőbeni legfőbb feladataink közé tartozik.

RIZALOMMAL

néz a jövőbe az ország dolgozó népe mert a Román Munkáspárt kezdeményezésére kormányunk rendezte a régen vajdó lakáskérdést. Minden öntudatos dolgozónak tudnia kell azt hogy az Állami Terv teljesítéséért és a termelés emeléséért indított harc győzelme azt is jelenti, hogy munkáslakásokat építhetünk a gyárak és üzemek mellett, hajlékot kapnak a városi és falusi kétkézi és szellemi dolgozók, nem kell többé összeszornulniok városszéli kiesi vityilókban vagy nyirkos levegőjű alagsorban. Resicán. Vajdahuraydon, Nándorhegyen és a többi helységekben munkáslakások nőnek majd ki a dolgozók kemény megalkuvást nem ismerő harcának győzelméből.

FELHARORTIA

adatok kerültek napvilágra a lakás-összeírások alkalmával. Mavrocodat herceg például megszámálhatatlan szobájú palotában lakott, amelyben négy szobát fajtutyáknak rendeztek be. A négy „foglalkozás nélküli” személyből álló Brătianu család 20 fényűzően berendezett szobában lakott, a melléképítményeken kívül Egy gyáros a lakásösszeírás alkalmával nem tudta kiállítani az összeírási úrlapot, mert szobáit sohasem számolta meg.

MEGNYUGVÁSSAL

fogadta tehát az ország dolgozó népe azt a minisztertanácsi rendeletet, amely megszünteti végleg ezeket a kiváltságokat és a lakások bérbeadását és igénybevételét az igazságszolgáltatás és a méltányosság keretein belül, demokratikus, új alapokra helyezi. A rendelet megfelelő lakásokhoz juttatja azokat, akik hatalmas erőfeszítéssel dolgoznak az Állami Terv megvalósításáért és társadalmi elősegíti az írók, tudósok, művészek munkáját és egyedüli kiváltságnak a munka mezéjén szerzett érdemeket tekintik.

HELYREHOZNI

a mult kezdetek óta, teljesen kiküszöbölni a bürokráciát, számszerűsíteni a hatalmat a rendelet előírásait, mindennek szellemét tartani a dolgozó nép jogos kiváltságait és érdekeit, valamint óriási figyelmet a társadalmi igazságtalanságokra — a lakóhivatalok rendeltetésére. Ha munkásainkat ezek a szempontok vezérik, akkor hozzájárulnak ahhoz, hogy egy lépéssel előbbre viszük a dolgozó nép anyagi helyzetének megjavításáért indított harcot.

1000 lejről 10 lejre

csökkentette a szabógép költségét a kolozsvári Állami Szabó Üzemben

KOLOZSVÁR. — Ma már több száz munkással dolgozik az Állami Szabó Üzemek kolozsvári fiókja. Legtöbbjük szabóipari alkalmazott volt. De akad egykori önálló kisiparos is.

Minden csoportvezető egy egy kezdő munkás oktatását vállalta a tanítás eddig nem maradt eredmény nélkül.

A segéd munkások fejlődése, valamint az egészségesen kialakuló versenyszellem önkéntes normaemelés eredményezett — tájékoztat az osztályvezető. — Az Állami Szabó Üzemek bukaresti központja 20 százalékos normaemelési alapot tett meg a fiók számára, de ezt mi jelentős mértékben felemltük. Átlagosan 28—30 százalékos normaemelési kértünk, szemben a megállapított 20 százalékos emeléssel.

A munka minőségének ellenőrzését a mesterek végzik, de már a csoportokon belül a felelős átvizsgálja a kész ruhadarabokat. Ugyancsak a csoportfelelősök vezetik át a feldolgozásra kiadott kisipari alkalmazottakból toborzott munkások körében is, egészséges szellemet teremtet. A néhány Ezzel a holtidő nagy mértékben kiküszöbölődik, mert az anyagért folyamán számosan csatlakoztak a termelhet. Akad azonban itt még minden bizonytalanság a kisiparosok is holtidő, melyet a munkaidő meg hosszabbításával akarnak behozni.

A holtidő ilyen szerű kiküszöbölése helytelen.

A két váltásban dolgozó varróosztályokat anyagjal a szabóosztály egyetlen szabógépe látja el. A körben szaladó éles acélszalag pillanatok alatt vágja ki az egymásra rakott szövetet. A szabó ollóját itt a gép munkája helyettesíti. Legutóbb azonban a gép acélszalaga elszakadt. Az üzem egyik gépésze, Schwartz Sigmund ötlete azonban rövidesen pótolta a hiányt. Svédacél helyett közönséges ládaabroncsot alkalmazott. A kísérlet bevált, csupán kis mértékben emelkedett a vas. Egy svédacél 1000 lejbe került, nem is lehetett találni, de az abroncsvas ára csak 10 lej teszt ki.

A másik gépész a gyorsan és gyakran törő tűk pótlására tük. Szűzöt gépet kutatót fel. Leiden-dorf György. A gép beállítása után az eddig 60—80 lejért vásárolt tűket 20—25 lejre áron állítják majd elő házilag.

A kollektív munka szelleme a kisipari alkalmazottakból toborzott munkások körében is, egészséges szellemet teremtet. A néhány hónappal ezelőtt még csak 30—40 munkással induló üzemhez idők folyamán számosan csatlakoztak a minden bizonytalanság a kisiparosok is megértik jelentőségét.

(K. I.)

Elhagyott őserdő volt, ma gazdag, termékeny ország

BURJÁT-MONGOLIA

„A félelmetes bajkálontul dzsungel” írta egykor erről a vidékről az orosz költő, Nyekraszov, felidézve az akkor valóban alig ismert félelmetes tájat, amelyet bukott cári tisztviselők, eldurvult katonák és a származottak ismertek csak igazán. A vidék kapuja: Irkuck. A név végtelen hósvatagokban való vándorlást, az „örök” szolgálat, a cári önkény képét idézi fel emlékezetünkben, olyasvalamit, ami egyszersmindkorra a multé. De ha gondolataink erre a vidékre vetődnek, másról is közzé kell említenünk ezrei lakóit e vidéket — a mai Burját-Mongoliának másféle rabjai is voltak.

Milyen volt ez a vidék negyedszázaddal ezelőtt? A magas, fenyvesek-koszorúta hegyek s a széles folyómedrek között mélyen benyúló stéppes tájat csak néha teszi mozgalmassá egy-egy állatsorda vagy nyáj. Nem messze tőle hordozható borsátrak állnak. A csorda őrzői mandulászemmű. A kinalakkal rokon s hozzájuk nagyon hasonló emberek, burját-mongolok. Ha a legelő elfogy, összedik sátorfájukat s mennek a csorda után. Várost, valami gyár, félt hiába keresnénk. A pásztorok — ésők az ország lakosságának tul-

nyomó többsége — szegények, mint a templom egei. Irni-olvasni szük közül három tud. Eppen ez az az ország, amelyben az országban, mint tanító. S hogy a földesurak a papok, a cári tisztviselők és a nomád élet okozta nyomorúság teljessé válják, a szomszéd mongol-mandsurial kánok betörnek e területre, elhajítják az állatokat és elhurcolják a nöket.

A multról ennyi is eleget mond. A vonat most Ulán-Udeba, Burját-Mongolia fővárosába érkezik. Az egykori Verchnye Ugyinszk ez, melynek negyedszázad előtti lakossága ma háromszor is elérte a mozdonygyár, amott az ország ritka fémet, a wolframot és molibdént feldolgozó üzem, ott távolabb a fák közül előcsillogó lemeztetű épületek csoportja a feljes mechanizált husihal, és tejkonzervgyár, amelynek gyártmányait Szovjetunió-szerte mindenütt ismerik. Ez a vasutvonal az aranytelepek felé visz, a széles autót az ország gazdag fakészletét feldolgozó fűrésztelepekhez. Nyersanyagait maguk dolgozzák fel saját gyáraikban, saját mérnökeik és tudósai vezetésével.

Az Állami Magyar Színház és az Állami Magyar Opera

KOZLEMENYEI

AZ ÁLLAMI MAGYAR OPERA MÜSORA:

Kedden este fél 8 órakor: CSODADOKTOR — UKRÁN FALUBAN — MAROSSZEKI TÁNCOK — ROMÁN RAPSZÓDIA. B-berlet. Jegyek sorszáma: 215.

Csütörtökön este fél 8 órakor: ELADOTT MENYASSZONY. B-berlet. Jegyek sorszáma: 217.

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ MÜSORA:

Szerdán este fél 8 órakor: PLATON KRECSÉT. C-berlet. Jegyek sorszáma: 216.

MOZIK MÜSORA:

MAXIM GORKI (vlt SELECT): VÖRÖS CSILLAG (vlt CORSO): Várak. Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9 órakor. Miklók Maklók. — Egzotikus film. Előadások kezdete: 4, 6, 8 órakor.

CAPITOL: Az ifjú gárda. Első rész. Fél 4, fél 6, fél 8, fél 10 órakor. URANIA: Emberek a mágián. — Pierre Blanchard. Előadások: Fél 4, fél 6, fél 8, fél 10 órakor. 2. Nagy fények. 3. Kristályok. (Szines film.) 4. Ahogy látnak. 5. Tudomány és technika. (U.) Előadások kezdete 3—10 Vasárnap számított helyek. Vasárnap 11 és 12 órakor matiné.

MUNKÁS (RIO): Emberek a mágián. Pierre Blanchard. Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

POPULAR: Az ifjú gárda. Első rész. Kezdetre 3, 5, 7, 9 órakor. Vasárnap délelőtt matiné. Jegyelvétel minden nap d. e. 11—1 óráig.

A „Magyar Ora” adásainak időpontja a következő: Hétköznap reggel: 6.30, vasárnap 8.15. Hétköznap délután: 14.30, vasárnap: 13.30. Hétköznap este: 19 óra. Vasárnap este nincs adás.

A „Magyar Ora” déli adásait a 45.3 hullámhosszon, reggeli és esti adásait az 1875-ös hullámhosszon közvetíti. Minden délutáni időjárásjelentést is ad.

A Román Adás hétköznap 6 órától műsorszámait: Reggel 6 órakor. A műsor megnyitása, pontos időjelzés, hírek. 6.15: Munkásdalok, majd román zene hanglemekről. 7.15: Hírek orosz nyelven. 8.00: Pontos időjelzés, az adás berekesztése. 13.00 Pontos időjelzés, vizuálisjelentés. 13.25: Sajtószemle. 14.00: Hírek. 14.57: Időjárásjelentés. 15.00: Tözségi hírek, majd a másnapi műsor ismertetése, pontos időjelzés, az adás berekesztése. 18.00: Az adás megnyitása, pontos időjelzés. 18.43: Kulturkrónika. 19.30 Pontos időjelzés, hírek. 22.15: Hírek orosz nyelven. 22.20: Sporthírek. 23.30 Hírek, majd hanglemek. 24.00: Pontos időjelzés, az adás berekesztése.

19.30-tól 21.30-ig a Rádió Románia Libera 48.3 hullámhosszon a külföld számára közvetíti adásait, 19.30-kor orosznyelvű, 20.00-kor németnyelvű, 20.30-kor franciayelvű, 21 órakor pedig angolnyelvű műsort ad.

Hetf., február 7

BUKAREST

BUKAREST I.: 13.00 Vizualis-jelentés. 13.02 Hegedűszóló. 13.25 A Művész Szakszervezet zenekarának műsora. 13.55 Közlemények. 14.00 A Művész Szakszervezet zenekara folytatja műsorát. 14.30 Hírek. 14.45 Mozart: „Varázsfuvola”, nyitány. 14.52 Közlemények. 14.57 Időjárás-jelentés. 15.00 Könnyű zene. 15.30 Műsorismertetés. 18.00 A Művész Szakszervezet ének-karja szovjet és román dalokat ad elő. 18.30 Orosz nyelvtanfolyam. 19.00 Zenei apróságok. 19.10 Orvosi szemle. 19.25 Hanglemek. 19.30 Részletek Haydn szimfóniákból. 20.00 Hírek. 20.15 Színházi est. 21.20 A Szovjetunióból. 21.50 Sportközlemények. 22.00 Hírek. 22.15 Hanglemek. 22.20 Közlemények. 22.25 Hírek orosz nyelven. 22.30 Háber Paula énekel. 22.50 Hanglemek. 23.05 Könnyű zene. 23.30 Hírek. 23.35 Könnyű zene. 23.55 Népi dallamok.

BUKAREST II.: 13.00 Könnyű zene. 13.25 Hanglemek legendás alakokról. 14.20 Könnyű zene. 14.30 Hírek. 14.45 Szórakoztató zene. 20.00 Mindenből mindenkinek. 21.00 Szovjet művészletek. 22.00 Hírek. 22.15 Florentin Milca és Giloveanu

ADÁS-VÉTEL

EGY félláló sürgősen eladó. Cos-buc-utca 13. 672
ELADÓ Fordson traktor kifogástalan állapotban. Fordson és International traktor-alkatrészek újban és használtban. Golyós csapágyak, komplett hegesztő apparátus. Egy hat hengeres Pontiac luxusocsi gumí nélkül. 24 v. dinamo, 1, 4, 6, 8, 12 hengeres mágnes. Motorokékpár-alkatrészek és alkatrészek. Cím: Szabó Márton, Cara, jud. Cluj. 668
ELADÓ egy Hungária mérleg, tizedes mérleg, jégszekrény. Megtekinthető Florilor-utca 8. szám, ajtó 4. 680
ELADÓ brokátselyem, gyapjuval töltött paplan. Györgyfalvi-ut 53. 688
EGY új, modern, kombinálható szoba eladó. Dávid Ferenc-utca 6. 703
PIANINOT, kifogástalan állapotban. Jómárkájú, veszek. Deák, Egyetem-utca 1. szám. 702
RÁDIO, legmodernebb német Telefunken, acélszöves, hatlámplás, új állapotban, eladó. Vidar Mór 11-a. Iriz-templomtól első megálló. Tkv.
NAGYON szép ebédli, jutányosan eladó. Kossuth 20, baira harmadik ajtó. Tkv.
ELADÓ egy bőrdívány 3 karos. székkel, két fotell. Mikó-utca 10. 719
ELADÓ egy teljesen jókarban levő ebédli 20.000 lejtért. Fellegvári-ut 93. 719

A VILÁGOSSÁG RÁDIO MŰSORA

Aurel két zongorán játszanak 22.40 Könnyű zene.

RÁDIO ROMÁNIA: 6.30 Magyar adás. 19.00 Magyar adás.

BUDAPEST

KOSSUTH RÁDIO: 8.45 Mít teremtett a gyógyszerkémia a régiektől? 9.00 Szórakoztató szovjet muzsika. 12.30 A dalirodalom remekeiből. — Hanglemek. 13.15 Jáki Tóth Pál szalonzenekara játszik. 14.00 A tehetetlenség büntetése. 14.15 Asztali muzsika. 15.30 Könnyű muzsika. Hanglemek. 16.00 Női szemmel — női filnek. 16.30 Jósomszedság muzsikája. 17.40 Termelési Híradó. 18.10 Szovjet napok — szovjet emberek. 18.20 Szív küldi szívnek szívesen. 19.15 A néprádió színhaza. „Turandot.” 20.15 Jazz-muzsika. Hanglemek. 20.30 Falurádió. 21.30 Magyar muzsika. 22.30 Szív küldi szívnek szívesen. 24.00 Prokofjev és Britten műveiből.

PETŐFI RÁDIO: 8.20 Mít főzünk? 8.30 Reggeli zene. Hanglemek. 9.15 Heti zenés kalendárium. 10.00 Magyar nóták. 11.10 Zenekari művek. 12.30 Szigeti-Marx Erika hegedül. 16.00 Vidám percek. 16.30 Élő antológia. 17.00 Operethősök kongresszusa. 18.10 Ótóra tea. 19.00 A vezérmotívum. 20.00 Jobb későn, mint soha! 20.30 A Postás filharmonikus zenekar játszik. 21.30 A Rádió Szabadegyeteme. 21.50 Magyar nóták. Hanglemek. 22.40 Kíváncs mikrofon. 22.55 Mi történik a világgazdaságban? 23.00 Táncczene. Hanglemek.

Kedd, február 8

BUKAREST

BUKAREST I.: 6.00 Hírek. 6.15 Hanglemek. 6.20 Reggeli zene. 6.30 Hanglemek. 7.00 Hírösszefoglaló. 7.05 Hanglemek. 7.15 Hírek orosz nyelven. 7.20 Hanglemek. 7.30 A „Scanteia” vezércikkének ismertetése. 7.40 Hanglemek. 7.57 Közlemények. 12.30 Hírek. 12.40 Művészletek. 13.00 Vizualis-jelentés. 13.02 Banaceanu Luca zenekara. 13.25 Sajtószemle. 13.30 Banaceanu Luca zenekara folytatja műsorát. 13.55 Közlemények. 14.00 Tudományos szemle. 14.15 Sadao Sinu énekel. 14.30 Hírek. 14.45 Hanglemek. 14.52 Közlemények. 14.57 Időjárásjelentés. 15.00 Művészletek. 15.30 Műsorismertetés. 18.00 Szovjet művészek. Safran Dániel hegedül. 18.30 Orosz nyelvtanfolyam. 19.00 Román népdalok. 19.10 Folyóiratszám. 19.25 Román népi táncok. 19.30 Hanglemek. 19.35 Rádiógyetem. 19.45 Forradalmi dalok. 20.00 Hírek. 20.15 Előadás Csajkovszkijról. 21.40 Sportközlemények. 21.45 Orlov Vladimir hegedül. 22.00 Hírek. 22.15 Hang-

mez. 22.20 Közlemények. 22.25 Hírek orosz nyelven. 22.30 Beethoven-szonáták zongorára és hegedűre. 23.00 Könnyű zene. 23.30 Hírek. 23.35 Könnyű zene. 23.55 Népi zene.

BUKAREST II.: 13.00 Elfelejtett keringők. 13.25 Ismeretlen dallamok, ismert szerzőtől. 14.00 Mozart muzsika. 14.30 Hírek. 14.45 Könnyű zene. 20.00 Verdi. „Othello”. Opera közvetítés hanglemekről. 22.00 Hírek. 22.15 Könnyű zene. 22.45 Szórakoztató zene.

RÁDIO ROMÁNIA: 6.30 Magyar adás. 19.00 Magyar adás.

BUDAPEST

KOSSUTH RÁDIO: 8.45 Aki rendet teremtett a kaoszban. 9.00 Magyar nóták. 12.30 Francia hegedűművek. 13.15 Ilinczy László szalonzenekara. 14.00 Hangos rádió. 14.15 Asztali muzsika. Hanglemek. 15.30 A rádió jazz-zenekara. 16.00 Ifjúsági énekkarok. 16.30 Szív küldi szívnek szívesen. 17.40 Arnold Bax: Tintagel. Szimfónikus költemény. 18.10 Szovjet napok — szovjet emberek. 18.20 Három dal. Hanglemek. 18.30 A Szakszervezeti Tanács műsora. 19.15 Marxista-leninista negyedóra. 19.30 Magyar nóták. 20.00 Tallér Gyula és Bocskai Imre két-zongorás műsora. 20.30 Falurádió. 21.30 „Aki szép lányt akar venni...” Népdalfeldolgozás. 22.15 A szomszéd-ság nevében: Az elveszett levél. 24.00 Engel István zongorázik. 24.40 Táncczene. Hanglemek. 0.30 Könnyű dallamok. Hanglemek.

PETŐFI RÁDIO: 8.20 Többet észszel, mint erővel. 8.30 Humoros lemezek. 9.15 Bach és Mozart verseny-művek. 10.00 Muzsikáló Szovjetunió. Hanglemek. 10.15 Délelőtti hangverseny. 15.30 Kották és zenei könyvek ismertetése. 16.00 Felfedezők és feltalálók. 16.20 Gyermekrádió. 17.00 Kopeczky Alajos orgonál. 18.00 Ótóra tea. 19.00 Verdi operakettősök. Hanglemek. 19.30 Jobb későn, mint soha! 20.00 Regényirók és aramirók. 20.20 Rádiózenekar játszik. 21.30 A Rádió Szabadegyeteme. 22.30 Korunk zenéje. 23.05 Táncoljunk. Hanglemek.

Szerda, február 9

BUKAREST

BUKAREST I.: 6.00 Hírek. 6.15 Hanglemek. 6.20 Reggeli torna. 6.30 Könnyű zene. 7.00 Hírösszefoglaló. 7.05 Hanglemek. 7.15 Hírek orosz nyelven. 7.20 Hanglemek. 7.30 A „Scanteia” vezércikkének ismertetése. 7.40 Szórakoztató zene. 7.57 Közlemények. 12.30 Hírek. 12.40 Az Országos Szakszervezeti Tanács ének-karának műsora. 13.00 Vizual-

is-jelentés. 13.02 Szerenádok. 13.25 Sajtószemle. 13.30 Dinicu Ionel zenekara. 13.55 Közlemények. 14.00 Dinicu Ionel zenekara folytatja műsorát. 14.30 Hírek. 14.45 Akordeon-zene. 14.52 Közlemények. 14.57 Időjárásjelentés. 15.00 Szórakoztató zene. 15.30 Műsorismertetés. 18.00 A Hadsereg órája. 18.30 Orosz nyelvtanfolyam. 19.00 Hanglemek. 19.10 Zenei krónika. 19.25 Hanglemek. 19.30 Ifjúsági adás. 20.00 Hírek. 20.15 Hanglemek. 20.20 A rádió postája. 20.30 Beethoven-muzsika. 21.10 Hanglemek. 21.15 Rádiójáték. 21.25 Könnyű zene. 21.30 Sportközlemények. 21.35 Francia forradalmi dalok. 22.00 Hírek. 22.15 Hanglemek. 22.20 Közlemények. 22.25 Hírek orosz nyelven. 22.30 Hanglemek. 23.30 Hírek. 23.35 Népi dallamok.

BUKAREST II.: 13.00 A népi dallamtól a szimfóniáig. 14.00 Livianu Dorei énekel. 14.20 „Kék Duna”, keringő. 14.30 Hírek. 14.45 Művészletek. 20.00 Popovits Florica énekel. 20.20 Táncczene. 21.00 A rádió hangversenyzenekara játszik. 22.00 Hírek. 22.15 Stancu Angela zongorázik. 22.45 Szórakoztató zene.

RÁDIO ROMÁNIA: 6.30 Magyar adás. 19.00 Magyar adás.

BUDAPEST

KOSSUTH RÁDIO: 8.45 Munkás élelmérés. Üzemi konyha. 9.00 Szórakoztató muzsika. 12.30 Nemzetek dalai. Hanglemek. 13.15 Hajdu Péter Broadway jazz-együttese játszik. 14.00 A betyárvilág hagyományai a népköltészetben. 14.20 Asztali muzsika. 15.30 Házi együttes játszik. 16.00 Az Ifjúság Hangja. 16.30 Az opera műhelyéből. 17.40 Termelési Híradó. 17.55 A Hangos Újság filmrejtély nyertesei. 18.10 Szovjet napok — szovjet emberek. 18.20 Franciaország szőlő Magyarországhoz. 19.15 Marxista-leninista negyedóra. 19.30 Századunk Hangja. 20.00 Hanglemek. 20.25 Falurádió. 20.55 Totó-híradó. 21.30 A rádiózenekar játszik. 24.00 Karl Gusztáv Lönström énekel. 0.30 Táncczene. Hanglemek.

PETŐFI RÁDIO: 8.20 Hogyan főzünk, mit együnk? 8.30 Régi slágerek. Hanglemek. 9.15 Művészletek. 10.00 Magyar nóták. Hanglemek. 11.10 Az I. honvédkerületi fuvózenekar játszik. 15.30 Szécsi Klára mélyhegedűn játszik. 16.00 Szív küldi szívnek szívesen. 16.30 Események a „Mindszenty” büntygről. 17.00 „Rokkó fuvolamuzsika.” 18.00 Ótóra tea. Táncczene. 19.00 A rádió sportiskolája. 19.15 Hangszerszólók. Hanglemek. 19.30 Petőfi kor: „A nagypapa”. 20.00 Jobb későn, mint soha! 20.30 Énekkar. 21.00 Magyar nóták. 21.30 A Rádió Szabadegyeteme. 21.50 Jazz-számok. Hanglemek. 22.30 Studiooperett: „Cigányprimás.”

BUKAREST

BUKAREST I.: 6.00 Hírek. 6.15 Hanglemek. 6.20 Reggeli torna. 6.30 Hanglemek. 7.00 Hírösszefoglaló. 7.05 Hanglemek. 7.15 Hírek orosz nyelven. 7.20 Hanglemek. 7.30 A „Scanteia” vezércikkének ismertetése. 7.40 Hanglemek. 7.57 Közlemények. 12.30 Hírek. 12.40 Smetana-dallamok. 13.00 Vizualis-jelentés. 13.02 Erdélyi népdalok. 13.25 Sajtószemle. 13.30 Stancu Nicu zenekara. 13.55 Közlemények. 14.00 Stancu Nicu zenekara folytatja műsorát. 14.30 Hírek. 14.45 Beethoven I. szimfónia, allegro. 14.52 Közlemények. 14.57 Időjárásjelentés. 15.00 Schubert-muzsika. 15.30 Műsorismertetés. 17.00 Gyermekóra. 17.30 Kulturothonok részlete. 18.00 Különlegességek a Szovjetunióból. 18.30 Orosz nyelvtanfolyam. 19.00 Népi dallamok. 19.10 Színházi krónika. 19.25 Népi dallamok. 19.30 Hanglemek. 19.35 Rádiógyetem. 19.45 Népi dallamok. 19.50 A rádió szimfónikus zenekara hangversenynek közvetítése az „Atheneul Roman”-ból. Vezényel: Rogalski Teodor. Szünetben: 21.00 Hírek. 21.30 Könnyű zene. 21.45 Román népdalok. 22.00 Hírek. 22.15 Hanglemek. 22.20 Közlemények. 22.25 Hírek orosz nyelven. 22.30 Bendso és szakszofonmuzsika. 22.50 Szép hangok. 23.10 Könnyű zene. 23.30 Hírek. 23.35 Könnyű zene. 23.55 Népi zene.

BUKAREST II.: 13.00 Opera részletek. 13.30 Hanglemek. 14.30 Hírek. 14.45 Zamora Elena énekel. 20.00 Táncczene. 21.00 Fanico Jan hegedül. 21.20 Szovjet népek hazája. 21.45 Könnyű zene. 22.00 Hírek. 22.15 Kezdek a mikrofon előtt. 22.30 Hangverseny az erdőben. 22.50 Könnyű zene.

RÁDIO ROMÁNIA: 6.30 Magyar adás. 19.00 Magyar adás.

BUDAPEST

KOSSUTH RÁDIO: 8.45 Legújabb gyógyszerek. 9.00 A szabadegyházak vallásos féltője. 12.30 Kamarazene. 13.15 Könnyű zene. 14.00 „Régifasziták — új fasziták. 14.15 Asztali muzsika. 15.30 Orosz táncczene. 16.00 Női szemmel — női filnek. 16.30 Fridrich Wildgans klarinétózik. 17.40 Szív küldi szívnek szívesen. 18.10 Szovjet napok — szovjet emberek. 18.20 Magyar nóták és keringők. 19.15 Marxista-leninista negyedóra. 19.30 Dunavölgyi Híradó. 20.00 Bartók-művek. 24.00 Táncczene.

PETŐFI RÁDIO: 8.20 Szépség, egészség. 8.30 Könnyű muzsika. 9.15 Magyar nóták. 10.00 Zenekari művek. 11.10 Délelőtti hangverseny. 15.30 A Bonis-énekhármás műsora. 15.55 Hangportrék. 16.20 Gyermekrádió. 17.00 Szansonok. 18.00 Ótóra tea. 19.00 Szabad Népek Hazája. Szovjet írók Magyarországról. 19.45 Debussy zongoraszólo. 20.00 A ház együttes játszik. 20.30 Falurádió Néptőskola. 21.00 Jazz-kedvelők iskolája. Hanglemekkel. 21.30 A Rádió Szabadegyeteme. 22.30 „Csütörtökön este...”

ELADÓ egy ház, gyümölcsös. Érdeklődni Papp Józsefnél, Molotov utca 16. szám, ajtó 5. 711
GAZDÁLKODÁSRA is alkalmas házastelek eladó. Cím a kiadóban. 711

NAGY házastelek eladó. Jazulit-utca 14. szám. 721
KÖZPONTBAN keresek butorozott szobát, fürdőszobahasználattal. Címeket a kiadóba „Mérnök” jellegre. 594

ALJAST KAPVAT
PERFEKT könyvelőt keresek, aki könyvelni tanít. Cím a kiadóban. 719

KULONFFLER
MENYASSZONYI ruhák, fátyolók, keszorok, szőrmekepek kiköcsönzése. „Dahlia Művirágszalon”, Hores ut 35. Trv. 7
MENYASSZONYI ruha, fátyol és koszoru eladása és kölcsönzése nagy választékban az „Orchidea”-nál Dózsa György-utca 22. Trv

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 3—5 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szóig 30—50 lej. Állástkeresőknek szavanként 3 lej. Cím a kiadóban és jellegű hirdetésenként 20 lej pótdíj fizetendő

A „Világosság” és „Falvak Népe” kiadóhivatala
ÁIKÖLŐZŐI
Uj cím:
Szabadság-tér 31
Telefon: 19-11
(voltlepage könyvkereskedés)

ELADÓ egy 12 személyes komplett Berndorfi evőszekrényt, egy hat személyes ebédli és kávé szerviz. Vörösmarty-utca 50. Délután 2—4-ig. 719
ELADÓ új, modern, diófurniós kombinált szekrény. Bethlen-utca 8., asztalosműhely. 722
HALÁSZOKNAK csipőig érő gumicsizma eladó. Munkácsi-utca 8. 728
VALÓDI perzsabunda sürgősen, olcsón eladó. Dr. Lucian Sándor, Kossuth Lajos 5., II. emelet. 723

PEDIGRES, hathónapos farkaskutya olcsón eladó. Gépész (Masi. nistillor) 109. 485
ZONGORA, Wirth, eladó. Voltaire utca 20., emelet. 716
ELADÓ új Prikop 250x160 cm. perzsaszőnyeg. Kriza-utca 28—30. Tkv. 720
MÉZPERGETŐ és kaptárak eladók. Barbusse (Szamosközli)-utca 8. Érdeklődni délélő. 720
EGY külön Wertheim-kassza eladó. Cím: Molotov-utca 7. Szilágyi óra. 724

INGATLAN-LAKÁS
EGY szoba, konyha, étéskamrából álló családi ház, azonnal beköltözhető, eladó. Cím a kiadóban. Gy. KEDVEZŐ fizetési feltételek mellett erős belvárosban, kimondott kettőlakrészes 1 szoba, konyha, fontos családi ház, felerészben is eladó. Vételnél elegendő 100.000 lej, többi havil részletfizetéssel. Beköltözhető. — „Promtus” Iroda, Dózsa György-utca 29. szám. Telefon: 11-51. 489

Keresek központban
szépen butorozott, jól fűthető különbejáratú butorozott szobát fürdőszobahasználattal
Cím a kiadóban